

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

**202. REDOVITI
GENERALNI
KAPITUL**

Br. 2/2019

kazalo

Uvodno slovo

U ZNAKU MILOSRDNE LJUBAVI	3
VAŽNIJA PROVINCijsKA ZBIVANJA 2019. GODINE	4

Generalni kapitul

NOVI GENERALNI MINISTAR: ARGENTINAC FRA CARLOS TROVARELLI	5
KRONIKA KAPITULA	6
PAPA FRANJO REDU: »GRADITELJ MIRA MOŽE BITI SAMO ONAJ KOJI IMA POMIRENO SRCE«	17
OTVORENO PISMO SVIM BRATSTVIMA REDA	18
ALBUM GENERALE	19

Rad defnitorija

15. SJEDNICA DEFINITORIJA	20
16. SJEDNICA DEFINITORIJA	21

Iz našega Reda

STUDIJSKI SKUP O VLASTITOM PRAVU REDA	21
GENERALNA UPRAVA REDA U DALMACIJI	22
ZAHVALA GENERALNE UPRAVE	22
MEĐUFranjevačka PONUDA: »HOD U EMAUS«	22
SUSRET POGLAVARA SREDNJE EUROPE U ZAGREBU	23
OVOGODIŠNJI SUSRET SA SLOVENSKOM BRAĆOM	23
UKRATKO	24

Vijesti i događaji

CRES: FORMATIVNI SEMINAR ZA GVARDIJANE	24
PULA: PUČKE MISIJE U ŽUPI SV. IVANA	24
MOLVE: BOGATO PROLJEĆE	25
VIS: DANI SVETOG ANTE NA OTOKU	26
HANAU: SVEČANOST U MISIJI	26

ZAGREB: TREĆI DANI

SVETODUŠKOG SAMOSTANA	27
BIBLIJSKO BDJENJE U PULI	27
UKRATKO	28
DRUGI TURNUS DUHOVNIH VJEŽBI	29

Naši mladi

MEĐUNARODNI SUSRET ODGOJITELJA U ZAGREBU	30
DUHOVNA OBNOVA STUDENATA DOMA SV. ANTUNA	30
DANI OTVORENIH VRATA KLERIKATA	30
GODIŠNJI SUSRET »JUNIORENTREFFEN« U ZAGREBU	31
DRUGA SJEDNICA KOMISIJE ZA ODGOJ I IZOBRAZBU BRAĆE	31
SUSRET MINISTRANATA U MOLVAMA	32
BUDUĆI CRESKI SVECI	33
ANTUNOVSKI HOD MLADIH	33

Kulturološki pabirci

ŠIBENIK: PUT LJUBAVI	34
NASTUPI ANSAMBLA KOLBE	34
PETI FESTIVAL KRŠĆANSKOG KAZALIŠTA	35
PRIZNANJE UZ 25. GODINA »APOSTOLA BEZGREŠNE«	35
ŠIBENIK I SPLIT: KATALOGIZACIJA KNJIŽNICA	36
PREDSTAVLJENA NOVA KNJIGA FRA STANKA	37
PULA: IZLOŽBA »HRVATSKI SVECI I BLAŽENICI«	37
UKRATKO	38
NAJAVA: DANI TRAJNE FORMACIJE	39

Naši pokojni

POKOJNI ROĐACI I PRIJATELJI	40
---------------------------------------	----

Prilog

SJEĆANJE NA O. SREĆKA AUERA	41
--	----

Fraternitas
službeno glasilo
Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevac konventualaca

Br. 2/2019

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevac konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio:
Ljudevit Anton Maračić

Odgovara:
Josip Blažević
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodno slovo

U ZNAKU MILOSRDNE LJUBAVI

Danas smo završili 202. redoviti generalni kapitul franjevac konventualaca u Svetišu Milosrdne Ljubavi u Collevalezi. Upravo je dramatično iskustvo Božje ljubavi prošlo korijene Fanjine egzistencije te je idući ulicama Asiza zapomagao: »Ljubav nije ljubljena!« Sav kršćanski život može se svesti na iskustvo milosrdne Božje ljubavi koja kuca na vrata naših srdaca. Naš redovnički poziv izvire iz susreta s Božjom ljubavlju. Sva naša djela, pothvati i žrtve, vrijede u mjeri u kojoj su prineseni iz ljubavi prema ovoj Ljubavi. U protivnom nemaju baš nikakve vrijednosti, pa bili ne znam kako veliki i hvaljeni u ljudskim očima. Božja ljubav nevidljiva je nit koja nas pokreće, drži na okupu, čini radosnima, unatoč razlikama u dobi, kulturi, shvaćanjima, gledištima... razlikama koje su na najizvrsniji način došle do izražaja na ovom našem Generalnom kapitolu. Bilo je lijepo zajedno živjeti, moliti, promišljati o našoj franjevačkoj karizmi, baštini koju smo naslijedili, izazovima vremena pred kojima ju trebamo svjedočiti, i obveze da ju predamo novom naraštaju. Živjeti u samostanu bez ljubavi, bez preobilja dragovoljnosti, predstavljalo bi tlačenje, frustraciju, pakao već na zemlji. Obnova Crkve proizlazi iz povratka Ljubavi, prvoj Ljubavi, pravoj Ljubavi, onoj Ljubavi na čiji smo zov odgovorili prije tko zna koliko već godina. Onda se dogodilo nešto zagonetno, barem većini, što možda rasvjetljava mit o Ikaru.

— — —

Grčki mit priča o Dedalu, kojemu je kralj Minos povjerio izgradnju labirinta na Kreti. Kako bi labirint sačuvao u tajnosti, kralj ga je dao zatočiti na istom otoku. Da bi se spasio, Dedal je za sebe i svoga sina Ikara napravio krila od perja, učvrstivši ih koncima i voskom. Prije leta upozorio je sina Ikara da ne leti prenisko jer bi mu morska pjena mogla natopiti krila i omesti let, ali niti da ne leti previsoko jer bi mu Sunce moglo otopiti vosak. Mladi Ikar se, nakon leta iznad otoka Samosa, Delosa i Lebinta, osmjelio uspinjati sve više i više, kako bi stigao do samih nebesa i dotaknuo ih. Sunce je sve više zagrijavalo vosak koji se počeo topiti s krila, pera su popustila, a Ikar se srušio i utopio u moru. Stradao je jer je isključivo upro u vlastite snage. To je uobičajena napast kojoj smo skloni podleći, osobito kada se uzdignemo relativno visoko, kada nas iz orbite izbaci gravitacija vlastitog ega, posljedica čega je neizbježan pad u more ovoga svijeta. Treba li nam jačnije smrti od življenja duhovne svjetovnosti na koju upozorava papa Franjo?! Nosimo ime da živimo, a mrtvi smo. Isusov odnos prema Ocu u molitvi putokaz je postojanosti i put obnove Crkve. Po Franjinu primjeru. Samo snagom Milosrdne Ljubavi. Akcija mora izvirati iz kontemplacije. Očima vjere prosuđivati i odlučivati. Osobito me se na ovome kapitolu dojmila gesta padovanskog provincijala, koji je herojskom vjerom napustio aktualnu službu i stavio se na raspolaganje novom generalu za defintora. Ako su neki i priželjkivali ovu službu, ili ju prihvatili s lakoćom, on je konkretno osjetio breme redovničkih zavjeta. Bez toga žrtvovanja sebe, povjerenja u Božju ljubav, redovnički zavjeti gube svaki smisao. Sekularizam nas je posvjetovnjačio, odviše smo racionalizirali naše strategije, Boga skrasili negdje u našim tabernakulima, premalo prostora zauzima svijest o njegovoj prisutnosti u našoj svakodnevici, pri donošenju odluka u svjetlu njegove žrtve i križa, biranje križa iz ljubavi prema Ljubavi, to je područje na kojemu se trebamo popraviti. U tom smislu bi naše potvrđene Konstitucije, Generalni statuti, Discepolato francescano i Ratio studiorum, željeli biti od značajne pomoći. Nikoga se ne može natjerati da postane svet. Ali svima treba staviti na raspolaganje sredstva za ostvarenje svetosti, jer smo s tim ciljem postali redovnici.

Bilo je uistinu milosno provesti mjesec dana u društvu braće iz cijeloga Reda, registrirajući očima srca sitne geste koje neće zabilježiti medijski izvjestitelji. Neformalne večernje adoracije koje izviru iz preobilja dragovoljnosti srdaca koja traže Boga, krunica oko ruku pojedinaca koji ju diskretno vrte u vrtu, ili šetnjama u predasima, geste vjere za koje moraš biti slijep i trom da ih ne zapaziš. Vlada drugačija klima u bratstvima čiji članovi strastveno traže Boga, povrhu zajedničkih molitava, jer su život Bogu prikazali, štoviše, prinose ga iz dana u dan. Redovnički život je lijep samo ako se živi, prinese dragovoljno, veliku dušno žrtvu, u protivnom je tlaka.

— — —

(Ne)praštanje je rječita gesta koja otkriva ponore naše (ne)vjere. Spomenuta tema nije mimoišla promišljanje ovog kapitula. Spominjem se ovdje potresnog svjedočanstva filipinskog kardinala A. L. Taglea, koji nam je održao duhovnu obnovu na početku Kapitula. Kardinal nam je prepričao iskustvo jedne žene iz Libanona, koja radi u biskupijskom Karitasu. Pitala je taksista koliko će ju stajati prijevoz do odredišta. Ovaj ju je iznenadio odgovorom da ne treba ništa platiti. Ali mu je ona odgovorila da ima novca da plati. Na što joj je on odgovorio da ne želi novac iz Karitasa. Žena ga je upitala odakle zna da ona radi u Karitasu. Nato joj je on odgovorio: »U Libanon sam stigao prije tri godine kao imigrant. Policija mi je odbila dati lijek. Ti si mi dala lijek. Tri godine u svome srcu nosim tvoj lik.«

Gornje svjedočanstvo primjer je kako dobrota oplemenjuje ljudska srca. Slušajući svjedočanstva nekih redovnika, međutim, stječem dojam da neka braća u svojim srcima godinama nose likove onih koji su ih na neki način povrijedili. Zabetonirani su u nepraštanju. Nesposobni oprostiti. Stoga je Kapitul dao poticaj da i o tome razgovaramo. Treba nam iscjeljenje pamćenja. Kako na političkoj sceni, zar u Hrvatskoj ne vladaju polemike oko povijesnih pamćenja, tako na provincijskoj razini, kako bismo jedni u drugima vidjeli ono lijepo što ga davao želi zamagliti, umanjiti, a zlo preuveličati. Treba nam kolektivno obraćenje, nije dovoljno da se obrati samo jedna osoba, ali s nekim prvim mora početi. Toliko je toga lijepoga u našoj provinciji što Bog čini, ali nam usredotočenost pojedinaca na negativno zasjenjuje dobro koje Bog izvodi. Primjer časne uspomene o. Celestina Tomića sigurno je konkretni trag svetosti koji nas obvezuje da se odlučnije ohrabrimo raditi na ostvarenju vlastite svetosti. Postati svet svrha je našeg ulaska u samostan. U tom pitanju nemojmo biti sramežljivi, budimo odlučni!

Ovom prigodom svima želim izraziti zahvalnost na vašim molitvama i žrtvama kojima ste pratili rad Kapitula, osobito bolesnoj braći koja su samozatajno prinosila i svoje bolesti. Ljeto je prigoda izaći iz uobičajene radne svakodnevice, posjetiti svoju rodbinu i prijatelje, izvijetiti akumulirani stres, duhovno se osnažiti za nove apostolske pothvate i napore. Odmor ne znači nerad, nego manje naporan rad, ili zamjena jednog posla drugim, osobito nečim što volimo. Svima želim plodonosan odmor duše i tijela kako bi se svojim bratstvima vratili produbljenog prijateljstva s Isusom Kristom.

fra Josip Blažević, provincijski ministar

VAŽNIJA PROVINCISKA ZBIVANJA 2019. GODINE

- Franjevačke duhovne vježbe za mlade: 15.-22. VII. — 22.-29. VII. te 29. VII.-5. VIII. u Cresu;
- Susret obitelji: 1.-11. kolovoza u Cresu;
- Dani trajne formacije: 16.-19. rujna u Zagrebu;
- Dan Provincije: 30. rujna u Vinkovcima;
- Provincijsko hodočašće u Svetu zemlju: 15.-22. listopada.

generalni kapitul

NOVI GENERALNI MINISTAR: ARGENTINAC FRA CARLOS TROVARELLI

Prenosimo vijest kojom je naš o. Provincijal iz Asiza javio izbor novoga generalnog ministra Reda franjevaca konventulaca za sljedeće šestogodište, a potom i izbor generalnih definitora:

Subota, 25. svibnja 2019.

Oko ponoći pljusnula je iznenadna kiša. Jutro ponovno vedro i najavljuje izlazak sunca. Misu smo slavili na čast Duha Svetoga, koju je predvodio najstariji član Amerikanac. U 9.30 u kapitularnoj dvorani zazvali smo Duha Svetoga i otvorili treću izbornu sjednicu za izbor generalnog ministra. Pozvani su dvoranu napustiti svi koji nemaju pravo glasa. Potom je uslijedila prozivka. Prisutno 89 glasača s pravom glasa. Onda su izabrana dvojica najmlađih koji će čitati glasove. Položili smo zakletvu po savjesti glasati za najprikladnijeg. Podijeljene su ceduljice (ništa od glasovanja preko ta-

bleta, kako smo se nadali, tehnika zakazala, vratili se starom pouzdanom načinu izbora — listićima!).

General je izabran u trećem krugu: bio je to Argentinac FRA CARLOS ALBERTO TROVARELLI, generalni asistent FALC-a. Nakon potvrde izbora novi General je braći zahvalio na iskazanom povjerenju te izrazio uvjerenje da će izazovima

koji su pred Redom moći odgovoriti ujedinenim snagama svijetu. Pošli smo u procesiji na grob sv. Franje, otpjevali Te Deum, General je položio zakletvu, čestitali smo mu, a sljedeća sjednica je popodne u 16.30 sati. Tada ćemo čuti novi raspored, General će sastavljati svoj definitorij.

FRA CARLOS ALBERTO TROVARELLI, član je Argentinsko-uruguajske provincije sv. Antuna Padovanskoga, rođen je 21. lipnja 1962. u Cinco Alto, provincija Rio Negro, u Argentini. Za svećenika je zaređen 25. ožujka 1995.

Ponedjeljak, 27. svibnja 2019.

Danas priepodne, krenuli smo s izborima definitorija, generalnog vikara i tajnika, glasovanja su se završila pred Večernju molitvu. Izabrani su, kako slijedi:

Fra Jan Maciejowski, poljski provincijal Sv. Maksimilijana Kolbea, vikar Reda

Fra Tomasz Szymczak, delegat iz Poljske provincije Bezgrešnog začeca, tajnik Reda

Fra Giovanni Voltan, provincijal Talijanske provincije sv. Antuna

Fra Benedict (Seungjae) Beak, Koreanac, dosadašnji generalni asistent FAMC-a

Fra Jude Martin Winkler, Amerikanac, dosadašnji generalni asistent CFF-a

Fra Dominique Mathieu, Belgijanac, generalni asistent CEF-a

Fra Rogéiro Pereira Xavier, Brazilac, iz Provincije sv. Franje (FALC)

Fra Anthony Bezo Kutiero, Ganac, kustos Gane

Fra Tomáš Lesňák, Slovak, kustos Slovačke kustodije

Na novoga generalnog ministra i na njegovu navedenu vrhovnu uprava Reda franjevaca konventualaca pada briga za 3.995 članova, ovako raspoređenih: 84 novaka, 480 postnovaka jednostavnih zavjeta, 554 svečano zavjetovane braće, 76 đakona (među kojima je devet stalnih đakona), 2.777 svećenika i 24 biskupa. Red je prisutan u 68 zemalja, članovi Reda žive u 608 bratstava, 28 provincija, 20 kustodija, 23 delegacija i 7 misija.

KRONIKA KAPITULA

(Zapisi: fra Aurelio ERCOLI, službeni izvjestitelj)

Subota, 18. svibnja 2019.

U 16.30 sati u »Papinskoj dvorani« Svetog samostana u Asizu, započeo je 202. generalni kapitul konventualnih franjevaca. Generalni ministar, fra Marco TASCA, pozvao je sudionike na molitvu Očenaša, zatim fra Víctor MORA predstavio korištenje tableta koji će se koristiti za slušanje prijepoda, glasovanje i primanje dokumenata vezanih uz rasprave. Za različite jezike (talijanski, španjolski, engleski i poljski) pomagali su fra Timothy KULBICKI i fra Tomasz SZYMCHAK. Nakon potrebnih objašnjenja i pojašnjenja, prevodilačka je služba počela djelovati uz pljesak i olakšanje svih sudionika. Fra Victor nastavio je predstavljanjem dokumenta o korištenju sredstava komunikacije tijekom radova na Kapitolu, radi poštivanja privatnosti; također je objasnio kako primati i koristiti dokumente, posebice Direktorij koji određuje korake koje treba poduzeti iz dana u dan. Nakon kratke stanke, kapitularci su izabrali brata Emanuela RIMOLIJA za tajnika; on je položio zakletvu i službeno je započeo kapitul. Sudionicima je priopćeno da nakon dana molitve, rad Kapitula predviđa reviziju rada Reda tijekom posljednjih šest godina, osobito slušanjem izvješća dosadašnjega generalnog ministra. U subotu 25. svibnja održat će se izbor novoga generalnog ministra, a potom i članova generalnog definitorija. Potom će kapitularci krenuti u Collevalezu i nastaviti raspravu i odobravanje Generalnih statuta, »Discepolato Franciscano« (odgojni dokument) i »Ratio Studiorum« (obrazovni dokument). Na kraju, fra Timothy je protumačio postupke glasovanja, pozvao cetuse da se sastanu i podsjetio da će se radni dan završiti večernjom molitvom i večerom.

Koristimo se ovom prilikom izvijestiti kako kapitularaca ima 91, plus 13 promatrača (bez prava glasa). Cetusi predstavljaju zemljopisno i jezično podrijetlo članova Kapitula: AFcoF (Afrička federacija konventualnih franjevaca) 9, CEF (Federacija Srednje Europe) 11, CFF (Američka franjevačka federacija) 13, FALC (Konferencija Latinske Amerike) 16, FAMC (Federacija azijskih franjeva-

ca konventualaca) 8, FEMO (Federacija Srednje i Istočne Europe) 19, FIMP (Federacija sredoze-mnih provincija) 28.

Nedjelja, 19. svibnja

Danas je za Kapitul dan razmišljanja i molitve. U 10.00 sati generalni ministar predstavio je vo-ditelja: to je kardinal Luis Antonio GOKIM TA-GLE, metropolit i nadbiskup Manile (Filipini) i predsjednik Međunarodnoga Caritasa. U svom prvom nagovoru obradio je temu »proročan-stva«. Prema riječima ovoga nadbiskupa, svi re-dovnici moraju se zapitati o vlastitom načinu naviještanja Evanđelja. Potom je u 11.30 slijedilo slavlje koncelebrirane euharistije, koje je u Donjoj bazilici sv. Franje predvodio spomenuti nadbiskup Luis Antonio, okružen kapitularcima, članovima zajednice Svetog samostana i brojnim vjernicima laicima. Propovijed na talijanskom i engleskom jeziku bila je posebno upečatljiva u jednostavno-sti kojom je predstavio zapovijedi ljubavi u Evan-đelju. U popodnevrim satima u 17.00 održana je molitva Večernje; uslijedilo je drugo razmatranje na temu »misije«. Konačno, ostala je mogućnost dijaloga s mons. Luisom Antonijom. Važan poziv koji smo dobili jest biti sveti, unutar jednostavno-sti i dnevnih poteškoća svake društvene sfere.

Ponedjeljak, 20. svibnja

Dan je počeo misom u 7.30 sati u kapeli fra Elia: predvodio ju je fra Carlos Alberto TROVA-RELLI, generalni asistent FALC; homiliju kao i obično izlaže fra Jude Martin WINKLER, gene-ralni asistent CFF. Izglasani su i odobreni dnevni red i kalendar Kapitula. Ukratko, potrebna je veća pozornost na prijedloge »iuxta modum«, tako da se o njima može raspravljati što je brže moguće u plenumu; budući da se ovo pitanje odnosi na glasovanje o Generalnim statutima, »Discepolato Franciscano« i »Ratio Studiorum«, odlučeno je glasovati o tim promjenama nakon što će Pravna komisija pojasniti točne uvjete promjena.

Fra Tomasz SZYMCZAK izabran je za glavnog tajnika kapitula, a kao tri moderatora/voditelja potvrđeni su: fra Jan MACIEJOWSKI, fra Colin Charles SAMMUT i fra Maurizio BRIDIO. Na-kon toga prešlo se na izbor članova Predsjednič-

kog vijeća, Središnje komisije, revizora računa i revizora predmeta. Prije prelaska na čitanje izvje-šća, pročitane su poruke uz najbolje želje za Ka-pitul koje su uputili mons. José Rodríguez CAR-BALLO (OFM), Tajnik Kongregacije za institute posvećenog života, mons. Giuseppe PIEMON-TESE, biskup Ternija, mons. Roberto CARBO-NI, nadbiskup Oristana, mons. Gianfranco Ago-stino GARDIN, nadbiskup Trevisa i Misionarke Bezgrešne »P. Kolbe«.

U poslijepodnevnim satima nakon molitve De-vetog časa, počela je druga sjednica, pod predsjedanjem generalnog ministra, fra Marca TASCA, koji je pročitao svoje izvješće. Zahvalivši Bogu i svojim suradnicima, odlazeći ministar usredoto-čio se na Evanđelje »bogatog mladića« (Mk 10,17-27). Pouka koja nam je dana jest da nisu dovoljne dobre namjere slijediti Gospodina Isusa; moramo se prepustiti njegovoj volji i ne očekivati da ćemo se spasiti vlastitom snagom. Slijedilo je čitanje naj-značajnijih stvarnosti Reda, gdje zasigurno ima nedostatka i sjena, osobito u pogledu neospornog starenja braće u jurisdikcijama drevnijeg podri-jetla. Ima i mnogo svjetla koja Gospodin čini da vidimo, posebice vitalnost suživota na južnoj he-misferi, živi entuzijazam Crkve koja je uvijek mla-da. Treba spomenuti i zaključak izvješća, gdje Fra Marco pokušava proročki predvidjeti izgled na-šeg Reda; svaka geografska stvarnost se razmatra u njezinoj specifičnosti, a ono što je neosporno jest da nam Gospodin može dati još mnogo prilika za evangelizaciju, samo ako ne prestanemo svjedočiti našu karizmu i nastavimo djela koja su nas uvijek isticala.

Utorak, 21. svibnja

Sastanak u plenumu započeo je videom koji je na početku Kapitula pripremio fra Ryszard WRÓBEL (generalni delegat za komunikacije), s nasmiješe-nim licima članova Kapitula. Zatim su se pitanja o izvješću uputila generalnom ministru. Posebno su se usredotočili na odnos dijaloga i suradnje s ge-neralima drugih franjevačkih obitelji. Fra Marco je odgovorio da su odnosi sada izvrsni, ali nije stvo-rena nova struktura. Ali već postoje plodovi iz tog dijaloga, kao na primjer, nova međuobedijencijska zajednica »Emausa«, uspostavljena zajedno s Ma-njom braćom (OFM) i pod odgovornošću njihove

Kustodije Svete zemlje. Istodobno, još jedna tema bila je od velikog interesa za plenum, a to je bilo pitanje misija »ad gentes«. Ako je istina da u našim najstarijim jurisdikcijama više ne postoji misionarski žar prošlosti, brat Marco nas je podsjetio da je jednako istina da su naše mlade cirkumskripcije oduševljene time što donose našu karizmu susjednim zemljama. Ministar je zatim dao neke ideje o tome kako treba postaviti budućnost naše stvarnosti u zajednici, često zahvaćenoj prevelikim obvezama. Potrebni su samostani koji daju mogućnost autentičnoga bratskog života, jer postoji potreba za obiteljskim svjedočanstvom; ako to činimo dobro, ali to činimo sami, ipak smo odstupili od našega franjevačkog identiteta. U novoj evangelizaciji također moramo ojačati odnos s laicima, kako bismo ih učinili istinskim protagonistima misije Crkve.

U popodnevnom satima na red da iznese svoje izvješće došao je generalni prokurator, fra Maurizio DI PAOLO. Njegova služba se odnosi na odnos između našeg Reda i Svete Stolice. Nažalost, veći dio rada generalnog prokuratora odnosi se na rješavanje teškoća koje se odnose na one koji žele ili su dužni napustiti svoj poziv. Broj onih koji to traže je visok, i prema biskupijskom svećenstvu i prema povratu laicima; zato se Fra Maurizio nada većem razlučivanju u procesu formiranja braće. Na kraju, došlo je do dijaloga između članova Kapitula i prokuratora. Očigledno postoji veliki interes za različite situacije napuštanja Reda; nažalost, teško je čitati društvene motive, osobito one osobne. Stoga se moramo prepustiti čitanju vjere, jer je autor poziva uvijek Gospodin.

Srijeda, 22. svibnja

Rad u plenumu počeo je darovanjem sudionika relikvijama našeg mučenika nedavno beatificiranoga Carlosa de Dios Muriasa od strane generalnog postulatora fra Damian-Gheorghea PATRAȘCU. Uslijedilo je izvješće fra Germana TOGNETTIJA, generalnog delegata za Drugi red i pridružene institute. On je ponovio važnost poziva klarisa kao dopunu našoj karizmi i spomenuo je probleme mnogih samostana sa samo nekoliko možda čak i starih redovnica. Zatim je došao na red izvještaj generalnog asistenta Franjevačkoga svjetovnog reda, fra Alfreda PARAMBAKA-

THU. Potvrdio je izvrsnu suradnju s asistentima drugih franjevačkih obitelji i potrebu da se mladi franjevci spremaju u znanju i razvoju FSR. Zatim je nastupio fra Raffaele DI MURO, međunarodni predsjednik Vojske Bezgrešne. Između ostalog, podsjetio je i na pokojnu predsjednicu gđu Raffaele AGUZZONI (+5. studenoga 2015.) i na proslavu stogodišnjice osnivanja V.B., koja se održala u razdoblju od 2016. do 2017. godine.

Generalni ekonom fra Nicola ROSA predstavio je, uz pomoć PowerPointa projiciranog na ekranu, svoje ekonomsko izvješće. Zatim se prešlo na raspravu u plenumu, a pitanje suradnje između različitih jurisdikcija i federacija bilo je dotaknuto na poseban način. Uvijek je hitno poduprijeti suradnju koja žive u misijama, u najtežim društvenim stvarnostima i u početnoj formaciji. Tada je na red došao glavni tajnik za formaciju, fra Louis PANTHIRUVELIL. Podijelio je svoje izvješće po zemljopisnom području, ističući prednosti i problematične stvarnosti, posebno u svezi s uvijek prisutnim izazovom odgojitelja. Naposljetku, predstavljeno je i izvješće generalnog tajnika za misionarsku animaciju, fra Jarosława WYSOCZAŃSKOG. Prioritet je dat formiranju i učvršćivanju misionarskog duha u Redu i projektu novih nazočnosti u Africi, Aziji i Svetoj zemlji.

Prije večere, članovi Kapitula okupili su se u Gornjoj bazilici za »molitvu sa svecima našeg Reda«. Ovaj liturgijski trenutak pripremio je Fra Damian, kako bi povjerio Kapitul svima koji su već u božanskom blaženstvu.

Četvrtak, 23. svibnja

Fra Damian-Gheorghe PĂTRAȘCU, generalni postulator, pročitao je sažetak svog izvješća. Kao što smo doživjeli u prethodnoj molitvi u bazilici, i ovdje moramo zahvaliti Gospodinu za mnogu braću i sestre koje je Crkva prepoznala kao primjere svetosti. Poziv je svima upućen da se sve više i više kultivira širenje primjera i kreposti koje Gospodin sije među nama. Zatim je uslijedio intervent Generalnog delegata za pravdu, mir i integritet, fra Josepha BLAY. Prednost u ovih šest godina data je prije svega posjetu naših kuća formacija širom svijeta. Pravda i mir dio su našega DNA kao franjevača, tako da i mi moramo pripremati svoju mladež u tim vrijednostima. Isto tako, cijeli Red mora biti

osjetljiv na očuvanje stvorenoga, na prakticiranje cjelovite ekologije, koju traži papa Franjo u svojoj enciklici »Laudato si'«. Generalni delegat za ekumenizam i međureligijski dijalog, fra Silvestru BEJAN, govorio je, naglašavajući kako je takozvani »duh Asiza« svakako moderan, ali se mora ponovno predstaviti u našoj franjevačkoj misiji življenja evanđelja. Želimo se susresti i razgovarati s ljudima, ne prepirući se oko apstraktnih teoloških pojmova. Ove godine obilježava se osamstota obljetnica susreta sv. Franje Asiškog sa sultanom ALKAMILOM. O ovoj je temi ovdje pripremljena izložba u Svetom samostanu, a sutra ujutro bit će otvorena i kapitularcima dostupna. Naposljetku, riječ je dana fra Timoteju KULBICKOM, tajniku Izvršnog odbora za reviziju Konstitucija. Zahvalio se svim suradnicima, osobito Fra Bernardu COMMODIJU, koji se 17. srpnja 2017. vratio u Očev dom. Dobro je naglasiti da je posao koji je obavljen za nove Konstitucije naišao na zauzetost čitavog Reda. Sveta Stolica je odobrila tekst ocjenjujući ga vrlo pozitivno.

Kapitularci su se zatim okupili u sedam »mješovitih skupina«, kako bi razgovarali o izvješćima koja su čuli i raspravili; sastav ovakvih grupa želi podržati dijalog između kapitulara različitih geografskih i jezičnih područja. Dan je završio molitvom prve Večernje svetkovine Posvete bazilike sv. Franje Asiškoga.

Petak, 24. svibnja

U 7.30 sati počela je proslava u spomen na posvetu bazilike sv. Franje Asiškoga, koju je 1253. godine dao podići papa Inocent IV. Na svetoj misi sudjelovala su i braća zajednice Svetog samostana, kapitularci, braća i sestre drugih franjevačkih obitelji. Mons. Domenico Sorrentino, biskup Asiza, predsjedavao je slavlju; u svojoj propovijedi podsjetio je da smo u krštenju svi hram Božji. Tako je svim vjernicima, posebice sljedbenicima sv. Franje, potrebno popraviti Crkvu kroz svoju svetost. Nakon inauguracije izložbe o susretu sv. Franje sa sultanom, rad Kapitula ponovno je nastavljen u plenumu. Tajnici grupa su predstavili sažetak dijaloga. Posebno su izneseni odgovori na predloženi upitnik:

1. Koja su tri najvažnija ostvarenja Reda danas?
2. Koja su tri najvažnija izazova danas u Redu?

3. Koja su tri izazova Crkve i svijeta, na koje Red mora odgovoriti danas?

U poslijepodnevnom satima pročitana je sažetak rada i provjere po skupinama. Naglašeno je da je Red postigao veće zajedništvo kroz nove odobrene Konstitucije i posljednja dva generalna kapitula (2018. i 2019). Najznačajniji unutarnji izazovi odnose se na: konkretnu primjenu novih Konstitucija, obnovu početne i trajne formacije, razvoj misijske aktivnosti. Naposljetku, najviše se raspravljalo o vanjskim izazovima: najaviti evanđeoski i franjevački život, iskusiti veću suradnju s laicima. Sažetak je izglasan i odobren; kasnije će biti integriran u ono što je predloženo u plenumu. Zatim je došlo do slušanja revizora o računima i predmetima; nisu zabilježena nikakva posebna pitanja, a predloženo je formiranje generalne ekonomske komisije. Kapitularcima je potom darovana knjiga fra Zdzisława KIJASA »Maksimilijan Kolbe — unutarnje putovanje«. Konačno, fra Emanuele RIMOLI je najavio postupak izbora novoga generalnog ministra, koji će se održati sutra ujutro.

Subota, 25. svibnja

U 7.30 sati misu je predvodio najstariji član i dekan Kapitula, fra Wayne HELLMANN, ministar provincije BDM Utješiteljice žalosnih u SAD-u. Skupština je počela čitanjem poruke dobrih želja gradonačelnika Asiza, gđe Stefaniye Proietti. Tada je dekan Kapitula započeo glasovanje za izbor 120. generalnoga ministra. U trećem krugu izabran je sadašnji generalni asistent FALC-a, fra Carlos Alberto TROVARELLI, iz Riverplatske provincije sv. Antuna Padovanskog u Argentini i Urugvaju. Rođen je u Cinco Saltosu (Rio Negro — Argentina) 22. lipnja 1962., svečano je zavjetovan 4. listopada 1990. godine, a zaređen je za svećenika 25. ožujka 1995. godine. Zamolio je Gospodina i sudionike Kapitula za pomoć u izvršavanju ove teške poslušnosti. Fratri su potom procesijski otišli na grob sv. Franje Asiškog pjevajući himan zahvale »Te Deum«. Novoizabrani general ispovjedio je svoju vjeru i zakleo na poslušnost papi i Svetoj Crkvi. Fratri koji su tada bili prisutni izrazili su svoju poslušnost bratu Carlosu, zagrljajem mira i najboljim željama za svako dobro. Konačno se pjevao »Salve sancte pater«, a general je dao svečani blagoslov relikvijom Serafskog oca.

Popodne su se kapitularci vratili u dvoranu. Generalni ministar zatražio je od cetusa da se okupe kako bi predložili tri brata za svaku federaciju, kao ponudu za službu asistenta pojedinog područja. Tri imena imat će istu težinu i moraju pripadati različitim jurisdikcijama; ova tri prijedloga poslužit će za mogućnost izbora više ljudi i olakšati ministru formiranje novoga generalnog defnitorija, koji će biti izglasan u ponedjeljak.

Nedjelja, 26. svibnja

Program današnjeg Kapitula predviđa samo sudjelovanje u slavlju euharistije u Gornjoj bazilici sv. Franje Asiškoga u 10.30. U nazočnosti brojnih vjernika, predsjedao je novoizabrani generalni ministar, fra Carlos TROVARELLI. Fra Carlos je zahvalio svima, osobito gradonačelniku Asiza, gđi Stefaniji PROIETTI, i pozvao sve da čvrsto vjeruju u prisutnost Krista u našoj sredini; zatim je zamolio sve sudionike da budu dostupni za suradnju, kako bi se pokorili volji vječnog Oca. Nakon mise, članovi Kapitula snimili su grupnu fotografiju u samostanu Siksta IV. i zajedno podijelili ručak, koji je ponudio fra Mauro GAMBETTI, kustos Svetog samostana.

Ponedjeljak, 27. svibnja

Svetu misu je predvodio bivši generalni ministar, fra Marco TASCA; u propovijedi, fra Jude je usporedio život asistenata, koji će danas biti izabrani, sa životom apostola koji uvijek putuju kako bi objavili evanđelje. To nije uvijek blagoslov, ali je istina da se braća trebaju osjećati bliska upravi Reda, da se uvijek vide u bratstvu Reda. Zatim se prešlo na izbor Generalnog defnitorija, uz podsjećanje kako je služba defnitora nespojiva s drugim službama u određenim jurisdikcijama. Po završetku potrebne provjere, počelo se glasovati.

Počelo se izborom generalnog vikara, izabran je: fra Jan MACIEJOWSKI, trenutni ministar provincije sv. Maksimilijana M. Kolbea u Poljskoj (Gdansk).

Za generalnog defnitora, a potom za generalnog tajnika, izabran je: fra Tomasz SZYMCZAK, iz provincije Bezgrešnog Začeca u Poljskoj (Varšava), sadašnji generalni tajnik Kapitula.

Generalni asistent FIMP-a (Sredozemne provincije): fra Giovanni VOLTAN, trenutni ministar

Talijanske provincije Svetog Antuna Padovanskoga (sjeverna Italija).

Generalni asistent FEMO-a (Istočna Europa): fra Tomáš LESŇÁK, trenutni provincijski kustos Bezgrešnog začeca BVM u Slovačkoj.

Potom je slijedila potvrda trenutnog asistenta za FAMC (Azija i Australija) : fra Benedict Seung-jae BAEK;

Potvrđen je i generalni asistent za CFF (Sjeverna Amerika): fra Jude Martin WINKLER.

U popodnevnim satima izabran je generalni asistent za CEF (Srednja Europa): Fra Dominique Joseph MATHIEU, iz Provincijske kustodije Istoka i Svete zemlje; budući da nije član Kapitula, telefonskim putem je obaviješten te je prihvatio službu na koju je pozvan.

Generalni asistent za FALC (Latinska Amerika): Fra Rogerio Pereira Xavier, provincija Sv. Franje u Brazilu.

Generalni asistent za AFCOF (Afrička federacija): fra Anthony Bezo KUTIERO, sadašnji provincijski kustos sv. Antuna Padovanskoga u Gani.

Posljednje glasovanje odnosilo se na generalnog tajnika; kao što je i bilo predloženo ujutro, izabran je fra Tomasz SZYMCZAK.

Sutrašnji dan, u utorak, 28. svibnja, posvećen je prijenosu Kapitula i svih materijala na Collevallen. Radovi se odgađaju do srijede, kada počinje rasprava o Generalnim statutima.

Srijeda, 29. svibnja

Rad Kapitula počeo je susretom u cetusima; zatim je u plenumu nastavljena rasprava. U ime Pravnog povjerenstva, fra Maurizio DI PAOLO prokurator Reda, predstavio je izmjene koje su grupirane prema brojevima dotičnog naslova Generalnih statuta. Ukratko, prijedlozi su u osnovi odobreni od strane plenuma. Uvrštene promjene osiguravaju da se legitimni prijedlozi koji se dobivaju, uvijek predstavljaju i raspravljaju u plenumu.

U popodnevnim satima započela je rasprava i glasovanje o Generalnim statutima. Prvo poglavlje odnosi se na denominaciju i strukturu Reda. Rasprava je posebno žustra uz br. 3, gdje je odlučeno da provincije koje za dva uzastopna četverogodiš-

nja razdoblja padnu ispod broja četrdeset svečano zavjetovanih ili pet samostana, automatski ulaze u fazu tranzicije, a generalni ministar sa svojim definatorijem nastavlja revitalizaciju tih jurisdikcija ili njihove pravne redefinicije. Glasovali su se i članci drugog poglavlja pod naslovom »Život ujedinjenja s Bogom«, a zatim se prešlo na treće poglavlje: »Bratski život u zajednici«. Žarište je usredotočeno na norme života naših samostana; posebno odobrene norme odnose se na dužnosti članova, u pogledu upravljanja duhovnim i materijalnim dobrima. Glasачke operacije, nakon nekih tehničkih poteškoća, lako su nastavljene, tako da se već prešao broj od 50 glasovanja.

Četvrtak, 30. svibnja

Rasprava se fokusirala na IV. poglavlje Generalnih statuta o poslanju braće. Konkretno, usredotočilo se na pozivanje suučesnika da idu u misije u druge zemlje od one kojoj pripadaju. Mnoge jurisdikcije imaju potrebe za osobljem; potrebno je razvijati suradnju među provincijama-kustodijama, kako bi se prevladale granice pripadnosti. Zatim se u V. poglavlju raspravljalo o formaciji braće. Plenum je opsežno raspravljao o normama koje se tiču kuća formacije, specifičnosti onih koji nisu usmjereni prema svećeništvu, formiranju odgojitelja. Upravo zbog potrebe da se braća pripreme za odgoj, potvrđena je potreba da se utvrdi tko je pozvan u ovu delikatnu misiju.

Popodne je gotovo u cijelosti bilo posvećeno sastanku Predsjedničkog vijeća i Središnje komisije; prikazani su mnogi tzv. prijedlozi »juxta modum«, koji moraju biti ocijenjeni, a zatim predstavljeni sutradan u plenumu.

Petak, 31. svibnja

Glasovanje se odnosilo na VI. poglavlje Generalnih statuta: »Uprava Reda«. Rasprava se usredotočila prije svega na norme za generalni, provincijski i kustodijski kapitul, posebice o tome kako bi trebalo izabrati vokale. Druga tema koja je bila predmetom mnogih rasprava bio je kanonski posjet; od generalnog ministra ili njegova zastupnika traži se da provincije posjeti barem jednom svake četiri godine; potom se traži provjera godinu dana nakon posjeta, u slučaju kada su izražene neke primjedbe i zahtjevi. Po završetku glasovanja o Ge-

neralnim statutima raspravljalo se o alternativnim tekstovima i onima »iuxta modum«. U raspravi je predstavljen tekst o uvjetima za osnivanje provincijskih kustodija; prihvaćeno je da su potrebna najmanje 4 samostana i 15 svećanih zavjetovanih. Paralelno s tim, odobrava se norma u kojoj se traži pravno redefiniranje provincijske kustodije, ako padne njezin broj ispod 4 samostana i 15 svećano zavjetovane braće.

Dan je završen marijanskom molitvom u kripti svetišta Božanskog milosrđa; Kapitul i dalje želi povjeriti naša bratstva i sve narode svijeta Mariji, Majci Božjoj i našoj Majci.

Subota, 1. lipnja

Fra Giovanni Voltan predstavio je Caritas Sant'Antonio Onlus; braća su pozvana surađivati u ovom djelu koje nastavlja svjedočanstvo solidarnosti sv. Antuna Padovanskog u svijetu. Slijedila je intervencija fra Ryszarda WROBELA, generalnog delegata za komunikacije, koji je predstavio statistike Reda. Nakon vizije brojeva naših bratstava u svijetu, kapitularci su zastali tražeći pojašnjenja. Glavna činjenica koja nas treba potaknuti na razmišljanje i poticanje na molitvu jest smanjenje prisutnosti u zemljama drevne franjevačke tradicije. Zatim je bilo glasovanje o »iuxta modusu« koji traži od novoosnovanih provincija da jamče minimalnu ekonomsku samodostatnost. Nastavilo se predstavljanjem prijedloga fra Vincenza MARCOLIJA iz Talijanske provincije Svetog Antuna (sjeverna Italija), kojim se zahtijeva od Reda poticanje bratimljenja između jurisdikcija radi promicanja konsolidacije postojećih misija, proučavanja franjevačkih modela misija »ad gentes« i jačanja Generalnog tajništva za animaciju misija (SGAM).

Nakon rasprave o temama misija, rad je završen u popodnevnom satima prvim sastankom novoga Generalnog definatorija. Podsjetimo da sadašnji generalni definatorij čine:

Fra Carlos TROVARELLI, ministar,
Fra Jan MACIEJOWSKI, vikar,
Fra Tomasz SZYMCAK, tajnik,
Fra Anthony Bezo KUTIERO asistent AFCE,
Fra Benedict BAEK, asistent FAMC ,
Fra Dominique Josip MATHIEU, asistent CEF,
Fra Giovanni VOLTAN, asistent FIMP,

Fra Jude WINKLER, asistent CFF,
 Fra Rogério PEREIRA XAVIER,
 asistent FALC,
 Fra Tomáš LESŇÁK, asistent FEMO.

Ponedjeljak, 3. lipnja

Kapitul je nastavljen razmatranjem prijedloga fra Jerzyja NORELA, Provincije sv. Maksimilijana M. Kolbea u Poljskoj (Gdansk): Generalni kapitul traži od Uprave Reda da proslijedi »Projektom sv. Bonaventure«, tj. da osposobi i pripremi nove odgojitelje i animatore, za naše centre odgoja i za tečajeve koji su u tijeku, a koje promiču federacije i Red; Kapitul također poziva na poticanje suradnje između studijskih centara Reda, kroz razmjenu profesora i braće koji su stručnjaci za različite discipline u vezi s karizmom, poviješću i tradicijom Reda. Prijedlog je nakon rasprave odobren uz neke prijedloge »juxta modum«.

U poslijepodnevним satima raspravljalo se i glasovalo o nekim »iuxta modusima« koji su bili predstavljeni prethodnih dana. Prvi koji je odobren odnosi se na provinciju koja ima ispod 40 svečano zavjetovanih članova i 5 samostana; obično gubi prednost da se naziva provincija i ulazi u fazu prijelaza. U tom slučaju, generalni ministar mora nastaviti s revitalizacijom nadležnosti ili pravnom redefinicijom. Drugi »iuxta modum« odnosi se na određivanje doprinosa za solidarnost unutar nadležnosti Reda; taj izbor pripada provincijskoj upravi, ili provincijskom ministru sa svojim definatorijem, ili kustosu s definatorijem. Razmotren je i prihvaćen alternativni tekst koji određuje područja početne i trajne formacije; od ove se traži da obrati pažnju na društveni nauk Crkve i na njezinu praktičnu, pastoralnu i homiletsku primjenu. Drugi alternativni tekst koji je raspravljen i odobren odnosi se na projekte Reda i nadležnosti; ovi uvijek u bratskom životu i u formaciji moraju uzeti u obzir prioritet slijediti Krista. Konačno, odobren je i novi tekst koji daje mogućnost generalnom ministru, nakon savjetovanja s federacijama, da imenuje do sedam vokala za generalni kapitul, koji su svečano zavjetovani, ali ne i svećenici.

Utorak, 4. lipnja

Rad u plenumu počeo je 3. prijedlogom (mozione, mocija) koji je predstavio fra Francesco RA-

VAIOLI iz Talijanske provincije Svetog Antuna (sjeverna Italija). Generalni kapitul traži od pojedinih jurisdikcija da prodube temu odnosa, suradnje i apostolske suodgovornosti braće s laicima, kao i ostvarenje provincijske/kustodijske skupštine braće i laika kako bi zajedno razmotrili neke zajedničke projekte evangelizacije. Nakon rasprave došlo se do glasovanja i prihvaćanja ovog prijedloga. Daljnji, 4. prijedlog predstavio je fra Roberto BRANDINELLI, vikar Talijanske provincije Svetog Antuna (sjeverna Italija). Generalni kapitul traži od svake federacije promicanje razmišljanja o pitanjima društveno-ekološke krize. Uzimajući kao polazište Papinu encikliku »Laudato si'«, valja proučiti glavne linije i načine za učvršćivanje zajedničke ekološke svijesti. Svaka jurisdikcija zatim uspostavlja lokalne kriterije pravde i održivosti okoliša, ocjenjuje i upravlja vlastitim financijskim i nekretninskim resursima. Na istu temu, fra Mauro GAMBETTI, kustos Svetog samostana u Asizu, predstavio je projekt »Frate Sole«: okoliš doista treba poštivati putem ekološke upotrebe energije, vode, potrošnih materijala, itd. Iz dobivenih rezultata može se potvrditi da pažnja prema ekologiji također omogućuje i ekonomsku uštedu. Nakon rasprave kapitularci su odobrili tekstove. Zatim je raspravljen 5. prijedlog, fra Franje PANIZZOLO iz Talijanske provincije Sv. Antuna (sjeverna Italija). Generalni ministar s definatorijem mora razmisliti o novim medijima koje koriste vjernici, a zatim uspostaviti smjernice koje mogu voditi ispravnom korištenju tih sredstava na jasan i nedvosmislen način. Nakon pitanja, pojašnjenja i rasprave u plenumu, tekst je odobren.

U popodnevним satima obrađene su izmjenе teksta, zahtjevi za već usvojenim Generalnim statutima. Prvi novi tekst odnosi se na iznimne slučajeve, u kojima generalni ministar uz pristanak svog definatorija može dopustiti postojanje kustodije koja zbog specifičnih crkvenih, društveno-političkih i kulturnih uvjeta ne može postati provincija. Drugi tekst odnosi se na provincijskog ili kustodijskog delegata za pravdu, mir i integritet stvaranja; kada ga nadležna vlast ne uspije imenovati, može se povezati s drugima, kako bi imao međuprovincijski ili federalni karakter. Također se odobrava i alternativni tekst, koji se uvijek odnosi na iznimne slučajeve, gdje zbog same provincije ili kustodije, generalni ministar uz pristanak svog

definitorijska može unaprijed sazvati ili odgoditi provincijski ili kustodijski kapitul za više od šest mjeseci. Posljednje glasovanje dana odnosilo se na lik »kroničara« samostana; do sada ovaj lik nije bio prisutan ni u Konstitucijama ni u Generalnim statutima, pa se ta pravna praznina sada popunjava uvođenjem i odobrenjem njezina postojanja.

Srijeda, 5. lipnja

Fra Miljenko HONTIĆ iz Hrvatske provincije sv. Jeronima, podnio je 6. prijedlog; u njemu se traži da se stručna pastoralna skrb uvrsti u šestogodišnji plan Reda. Namjera je promicati posebnu pastoralnu brigu za mlade, nakon biskupske sinode o mladima, vjeri i razlučivanju zvanja. Također se nada da će svaka nadležnost odrediti definitora ili delegata provincije/kustodije, tako da može konkretnije animirati ove aktivnosti u spomenutom području. Nadalje, moglo bi se uvesti da Generalno tajništvo za formaciju ima svog člana koji je uključen u rad s nepunim radnim vremenom s mladima i na promicanju zvanja. Ostvarena je vrlo široka rasprava kako bi se odobrio i ovaj prijedlog. Zatim se prešlo na 7. prijedlog: Generalni kapitul obvezuje generalnog ministra sa svojim definitorem da nastavi revizijom Direktorija za slavljenje Generalnog kapitula i Pravilnika za slavljenje provincijskog i kustodijskog kapitula. Predstavljanje je održao fra James MCCURRY, ministar Provincije Gospe od Anđela u SAD-u. Revizija Direktorija nužna je kao posljedica odobravanja novih Konstitucija i novih Generalnih statuta, kao i iskustva provincijskih kapitula koja su se slavila posljednjih godina. Posebno za veće jurisdikcije, bratske skupštine pred kapitule su vrlo korisne. Ovaj prijedlog također je odobren velikom većinom. Razmotren je potom 9. prijedlog, koji se odnosi na reviziju posebnog Statuta Generalne kustodije Svetog samostana u Asizu. Predstavio ga je kustos Asiza, fra Mauro GAMBETTI: glavna pitanja odnose se na poslanje triju zajednica (Sacro Convento, Franciscanum i Rivotorto), dvostruku pripadnost i kapitul Kustodije. Prije svega, potvrđena je specifičnost Svetog samostana, koji čuva ostatke sv. Franje; Kustodija također želi ponuditi fratrima priliku da slijede put karizmatičke formacije, prema dokumentu »Propositum vitae«, kroz iskustvo života u bratstvu, služenju i učenju za određeno razdoblje. Samostan Rivotorto, osim što služi u župi,

dom je franjevačke duhovnosti; karakterizira ga franjevački stil, koji ponovno predlaže vrijednosti iskustva samotišta sv. Franje (Tugurio di S. Francesco); nudi gostoprimstvo za formaciju braće i prihvaća hodočasnike, osobito mlade. Franjevačku zajednicu karakterizira gostoljubivost i odgojno djelovanje braće, prijam sudionika koji prate putove trajne formacije i aktivnosti koje se tiču »duha Asiza«. Kustosov vikar i vikar Svetog samostana mogu biti dva različita brata, u skladu s potrebama i ozbiljnošću obveza. Rasprava o Statutu Svetog samostana je završena, a »iuxta modum« se nastavlja tekstom Generalnih statuta. Dozvoljena je promjena koja zahtijeva modalitete doprinosa provincija i kustodija koji će se uspostaviti za Fond bratske solidarnosti, uzimajući u obzir ekonomsku obvezu koju oni izdržavaju za svoje misije i formacije. Na posljetku, glasovalo se o varijacijama koja traži od uprave Reda da školuje i pripremi nove stručnjake, kao i profesore i animatore, za naše centre odgoja.

Ovim je završen rad u plenumu; nastavak slijedi u petak. Četvrtak je dan posvećen hodočašću u Cortonu.

Četvrtak, 6. lipnja

Kapitularci su ujutro posjetili samotište Celle di Cortona; to je bila prilika da se sjete prisutnosti sv. Franje Asiškoga u tim blagoslovljenim zemljama i lika fra Ilije, drugoga generala Reda nakon utemeljitelja. Uistinu, mjesto puno duhovnosti, uronjeno u zelenilo i tišinu, kojim se sada služe naša braća kapucini. Otuda su preselili u svetište S. Margarete; veličanstvena crkva čuva ostatke svetice, koja je kao laikinja uspjela obilježiti svoja vremena, tražiti mir i voditi braću prema milostinjama za siromašne i susretu s Kristom. Njezin primjer hrabrosti, suočene s nedaćama života, čak i danas podsjeća kako samo evanđelje može dati smisao postojanju.

Poslije ručka bio je posjet crkvi S. Franje; u molitvi se zastalo pred relikvijama Asiškog Siromaška: ogrtač, liturgijska knjiga i jastuk. Posebno su braća zastala pred smrtnim ostacima brata Ilije; tako je bilo moguće obnoviti zahvalno sjećanje našem bratu, koji je pokušavao kombinirati vjeru s ljudskim genijem. Zahvalni Gospodinu za ovaj dan odmora i otvorena srca našim franjevačkim izvorima kapitularci su se vratili na svoje polazište.

Petak, 7. lipnja

Rasprava započinje novim prijedlogom koji je predstavio fra Wayne HELLMANN, ministar Provincije Tješiteljice žalosnih u SAD-u, u ime CFF. Od uprave Reda se traži da provede studiju o mogućem restrukturiranju federacija Reda. Prema autoru prijedloga, sastav sadašnjih federacija ne uzima u obzir sadašnju brojčanu, kulturnu, jezičnu i geografsku situaciju braće. Nakon rasprave prijedlog je odobren. Zatim je predstavljen alternativni tekst na 1. prijedlog, koji se odnosi na misije; predstavio ga je Fra Dariusz MAZUREK, ističući kako su konvencije napravljene kako bi se osigurala veća stabilnost u suradnji između provincija. U proučavanju franjevačkih modela misije postoji odgovarajući izbor sredstava, imajući na umu vrijednost siromaštva u karizmi Reda, i moguće promicanje izravne uključenosti laika u misionarsku aktivnost. Konačno, predloženo je i restrukturiranje Generalnog tajništva za animaciju misija (SGAM), kako bi prikupilo i analiziralo informacije o stanju naših misija, predlagalo razvojne programe za postojeće misije, razvijalo projekte za nove prisutnosti, koordiniralo misionarske inicijative za novu evangelizaciju i stvorilo radnu skupinu za postizanje i potvrdu tih ciljeva. Nakon rasprave, prijedlog je prihvaćen uz nekoliko prijedloga »iuxta modum«. Fra Gaspare LA BARBERA, ministar Provincije svete Agate i Lucije u Italiji (Sicilija), predstavio je alternativni tekst 11. prijedlogu, koji se odnosi na »redizajn« jurisdikcija južne Italije: Abruzzo, Napulj, Puglia, Sicilija i Kalabrija. Novi prijedlog poziva na spajanje pet jurisdikcija u jednu provinciju, ali tek kao drugi korak. Prvi korak bi bilo ujedinjenje Abruzzo i Puglia u provinciju; Sicilije i Kalabrija u provinciju; a od Napulja se traži preoblikovanje svoje prisutnosti, prije nego što se pridruži drugim jurisdikcijama. Cijeli ovaj proces mora se završiti do Uskrsa 2024., a vodit će ga Generalni ministar sa svojim definatorijem. Nakon duge i žustre rasprave prijedlog je prihvaćen.

Zatim se Kapitul vratio na Generalne statute; nakon prihvatanja svih članaka, »iuxta modum« i varijacija, išlo se na glasovanje poglavlje po poglavlje; konačno, je jednoglasno odobren cjelokupni tekst Generalnih statuta. Potom je nastavljena rasprava o tekstu izmjena Posebnoga statuta

kustodije Svetog samostana Asiza, čime sva zavjetovana braća Kustodije uživaju i aktivno i privremeno pravo sudjelovanja na kapitolu Kustodije, neprekidno i na određeno vrijeme, kao i ona koja tamo živi na temelju dekreta. Ovim prijedlogom zaključena je rasprava članaka Posebnog statuta; prešlo se na glasovanje poglavlje po poglavlje, a zatim na cijeli tekst, koji je konačno i odobren. Rad je nastavljen raspravom i odobravanjem nekih usporednih stavova o 3. prijedlogu, koji govori o laicima. Konkretno, od jurisdikcija se traži da pripreme izvješće o suradnji s laicima, da podijele svoja iskustva, prihvate stanje trenutne situacije, proširuju dobre prakse i identificiraju franjevačke modele za budućnost. Zatim je predloženo da se uspostavi provincijska/kustodijska skupština braće i laika, kako bi se međusobno upoznali o nekim zajedničkim projektima evangelizacije, promicanja i animiranja za posvećeni život. Naposljetku, glasovalo se o prijedlozima »iuxta modum« 5. prijedloga, koji se odnosi na korištenje novih masovnih medija. Od uprave Reda posebno se traži da do 2021. godine utvrdi smjernice za korištenje medija, koje se onda moraju primijeniti na razini cijelog Reda do 2022. godine.

Subota, 8. lipnja

U plenumu rad je započeo raspravom o 9. prijedlogu: generalni kapitul odlučuje da se Provincijska kustodija sv. Franje Asiškoga u Keniji proglasi provincijom. Fra Kazimierz SZULC, Kustos Kenije, podnio je kratak izvještaj o statusu svoje nadležnosti. U Keniji trenutno ima oko 40 svećano zavjetovane braće i šest samostana; snažna je životnost u pastoralnom djelovanju i pažnji prema siromašnima, kao i na razini struke. Fra Jan MACIEJOWSKI, novoizabrani generalni vikar, kao dosadašnji ministar Majke provincije, snažno podupire ovaj prijedlog. Novoizabrani pomoćnik AFCOF, brat Anthony Bezo KUTIERO slaže se prijedlogom. Tako isto i Fra Tadeusz SWIĄTKOWSKI, u ime dosadašnjega Generalnog definatorija, također daje svoju podršku. Intervencije u plenumu iznijele su oduševljenje napretkom naše subraće u Africi. Glasovalo se aklamacijom i dosegla se jednoglasnost.

Zatim, fra Maximilianus KALEF, kustos provincijske kustodije Bezgrešnog začeca BDM u In-

doneziji, podržava prijedlog Provincije Sjeverne Italije da se kustodija uzdigne u rang provincije. Indonezija ima 8 samostana i oko 75 svečano zavjetovane braće; postoje mnoge pastoralne i karitativne aktivnosti, pa čak i ovdje su izgledi za budućnost vrlo obećavajući. Fra Roberto BRANDINELLI, vikar provincijala, kao i fra Giovanni VOLTAN (novoizabrani generalni asistent FIMP) i dosadašnji ministar Majke provincije, daje svoju suglasnost i zahvaljuje braći kustodije za njihov rad. Fra Benedict Seung-Jae Baek, generalni asistent FAMC, daje suglasnost na ovaj prijedlog. Rasprava dodatno naglašava izvanredan rast naše prisutnosti u Indoneziji; valja zahvaliti Gospodinu za primljene darove i koliko ćemo ih još iskusiti. Na kraju je uslijedilo odobrenje jednoglasnom aklamacijom.

Rad je završen ručkom. U popodnevnom satima ponuđeno je po volji putovanje u grad Todi.

Nedjelja, 9. lipnja

Na svetkovinu Pedesetnice nije ni bilo predviđeno vrijeme za rad Kapitula. Popodne su se kapitularci vratili u baziliku sv. Franje Asiškoga, a u 18.00 sati slavili su euharistiju kojom je predsjedavao kardinal Mons. João Braz de Aviz, prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života.

Ponedjeljak, 10. lipnja

U plenumu počinje fra Marian GOŁĄB, ministar Provincije sv. Antuna i blaženog Jakova Strepe u Poljskoj (Krakow), koji je predstavio novi prijedlog; to nije bio dio »Instrumentum laboris«, a predsjedničko vijeće ga uvrstilo kao 15. prijedlog (motio). Ovaj prijedlog poziva na promicanje inicijativa zajednica za život koji je vjerniji našoj karizmi. Generalni kapitul želi s nadom očekivati budućnost našeg Reda; istovremeno želi potaknuti provincijske i kustodijske kapitule, provincijske ministre i kustose, zajedno sa svojim definitorima, da ozbiljno razluče i podrže nadahnuća proizašla iz srca braće, kako bi poduzeli nove inicijative za život i misiju. Zatim su govorili generalni egzaktor fra Wojciech KULIG i bivši glavni tajnik fra Vincenzo MARCOLI; njihov 12. prijedlog govori o doprinosima Redu za ekonomsku solidarnost. Točka 1. ovog prijedloga (»Taxatio pro

Curia generale«), raspravljat će se kasnije, jer su predstavljeni neki alternativni tekstovi. Glasuje se i odobrava 2. točka ovog prijedloga: utvrđivanje godišnjeg doprinosa za novi i jedinstveni »Fond bratske solidarnosti«; ovaj fond trebao bi pokriti planove za troškove školovanja, stipendije, a i nadoknaditi pomoć koja se obično daje u misnim intencijama, sada u oštrom padu. Slijedilo je izlaganje generalnog ekonoma, fra Nikole ROSA, o podnošenju zahtjeva za određivanje ograničenja potrošnje za generalnog ministra pojedinačno, kao i ministra s generalnim definitorijem. Nakon kratke rasprave tekst je odobren.

Glavni tajnik za formaciju fra Louis PANTHIRUVELIL (Indija) otvorio je raspravu o dokumentu o franjevačkom odgoju (»Discepolato francescano«). Fra Louis je objasnio da »Discepolato francescano« nije pravni tekst, već da je to tekst nadahnuća i pouke za projekte formativnih kuća Reda. Zatim je sintetizirao povijesni put (35 godina), koji je doveo do sadašnjeg teksta ovog dokumenta. Osobito u proteklih šest godina dopirale su sugestije naših odgajatelja razasutih diljem svijeta, te im je dat oblik koji je bliži potrebama braće koji rade na polju odgoja. Sutrašnji dan je predviđen za nastavak rasprave o tom dokumentu.

Utorak, 11. lipnja

Fra Louis PANTHIRUVELIL i brat Franklin Antonio DURAN ZAMBRANO, zamjenik tajnika za formaciju, rezimirao je sadržaj dokumenta »Discepolato Francescano«. Predstavio je predgovor i četiri dijela na koja je dokument podijeljen. U prvom dijelu, formacija se doživljava kao usaglašenost s Kristom; drugi dio obuhvaća stupnjeve formacije; treći dio je posvećen cjeloživotnom učenju kao kontinuiranom procesu formiranja braće; četvrti dio opisuje glavne vještine u odgoju i izobrazbi formatora. Nakon toga uslijedila je provjera franjevačkog odgoja kroz pitanja o pozitivnim, ali i kriznim elementima, sugestijama i metodama o tome kako bi se tekst trebao poboljšati; zbog toga su članovi Kapitula podijeljeni prema cetusa.

U poslijepodnevnom satima glasovalo se o predlošcima »iuxta modum« na već odobrene prijedloge. Na prvi prijedlog, koji se tiče misije, dodaje se tema nove evangelizacije: namjera je čla-

nova Kapitula otvaranje Reda, kako za »missio ad gentes«, tako i za »re-evangelizaciju« dekristijaniziranog Zapada. Na 11. prijedlog, koji se odnosi na spajanje nekih provincija južne Italije, predlaže se da se uzmu u obzir iskustva ujedinjenja jurisdikcija posljednjih godina. Konačno, uz 14. prijedlog, dodani su načini provedbe restrukturiranja federacija. Zatim su tajnici cetusa u plenumu izvijestili o razmišljanjima o odgoju. Prijedlozi sada prelaze na predsjedničko vijeće, koje će vjerojatno predložiti rješenje kojim bi se generalnom ministru s definatorijem prepustilo da pregleda i odobri tekst.

Srijeda, 12. lipnja

Fra Louis PANTHIRUVELIL i brat Franklin Antonio DURAN ZAMBRANO zajednički su predstavili dokument »Ratio studiorum«, kojim se žele dati linije za obnovljeni način življenja i razmišljanja o franjevačkom obrazovanju. Prvo poglavlje bavi se intelektualnom formacijom braće, drugo područjem studiranja u formativnim fazama, treće protagonistima intelektualnog formiranja, i na kraju četvrto strukturom i sredstvima korištenim za studiranje. Jutro završava susretom s predstavnicima drugih franjevačkih obitelji. Sudjelovali su: generalni vikar OFM fra Julio César BUNADER, generalni ministar OFM Cap fra Roberto GENUIN i generalni ministar OFS Tibor KAUSER; odsutan je generalni ministar TOR jer je bio na audijenciji kod pape Franje. Bila je to lijepa prilika za međusobno upoznavanje, podsjećanje na suradničke inicijative koje se odvijaju i mogućnost da se predlože nove ideje za budućnost.

U popodnevnim satima radovi su otvoreni raspravom i glasovanjem o alternativnom tekstu 12. prijedloga; to se odnosi na »taxatio Ordinis«, koja mora uzeti u obzir braću u nepravilnoj situaciji. Nakon potrebnih pojašnjenja od strane pravika, prijedlog je prihvaćen. Zatim se raspravio »iuxta modum« uvijek na isti prijedlog, ali na njegov drugi dio, gdje je uspostavljen »Fond bratske solidarnosti«. Prihvaćeni tekst pojašnjava postupke za osnivanje novog fonda i njegove svrhe. Prešlo se na 15. prijedlog, o karizmi Reda, gdje postoje neki »iuxta modum«, a razjašnjeni su karizmatični ciljevi koje nova iskustva zajednice moraju ponuditi. Konačno, predstavljen je 16. prijedlog, koji se odnosi na financiranje misionarskih projekata.

ta. Ovaj tekst treba još pregledati Predsjedničko vijeće i o njemu se glasovati u narednim danima.

Četvrtak, 13. lipnja

Na blagdan sv. Antuna Padovanskog nije predviđen rad u plenumu. Generalni ministar s dijelom kapitularaca otišao je na proslavu ovog dana u našu baziliku »Sveca« u Padovi. Druga skupina sudionika otišla je posjetiti grad Perugiju. Kapitul nastavlja radom sutra za posljednje glasovanje i posljednje formalnosti koje zahtijeva Direktorij.

Petak, 14. lipnja

Fra Jerzy NOREL iz provincije sv. Maksimilijana M. Kolbea u Poljskoj (Danzica) predstavio je međuobedijencijski tečaj »Emmaus«. To je inicijativa za trajnu formaciju na talijanskom jeziku, koju koordinira međunarodna zajednica i Kustodija Svete zemlje (OFM). Tečaj je namijenjen braći s najmanje 10 godina svećanih zavjeta, za duhovnu obnovu i nastavak djelovanja s još više poleta. Traje pet tjedana, između 28. rujna i 3. studenog 2019. godine; predviđa se još jedno slično izdanje 2020. godine, ali ovaj put na engleskom jeziku. Broj sudionika je ograničen na dvanaestoro braće, po šest na svaku obitelj (OFM + OFMCONV), kako bi pružili istinsko bratsko iskustvo. Prijava se mora podnijeti do 15. srpnja 2019. godine. Fra Leo PAYYAPPILLY, ministar Provincije sv. Maksimilijana M. Kolbea u Indiji, intervenira prikazavši situaciju u regiji Kerali, koju je prošle godine pogodila poplava. Predstavio je i ono što su ponudile razne jurisdikcije i zahvalio svima kapitularcima na pomoći i bliskosti.

Nastavljena je i rasprava o konačnom prijedlogu za financiranje misija, koju je preformuliralo Predsjedničko vijeće. Novi prijedlog sada nosi naslov »Misionarski projekti«, a predstavio ga je fra Francesco RAVAIOLI iz Talijanske provincije Svetog Antuna (sjeverna Italija). Generalni kapitul traži od Generalnog ministra sa svojim definatorijem da procijeni stvaranje jednog ureda za promicanje misionarskih projekata Reda, u sklopu reorganizacije Tajništva za misionarsku animaciju. Nakon rasprave, prijedlog je odobren bez ijednoga »iuxta modum«.

Zatim se prešlo na raspravu o dokumentu »Ratio Studiorum«. Fra Emanuele RIMOLI, aktualni

tajnik Kapitula, ukratko je objasnio kako se došlo do trenutnog teksta ovog dokumenta. Osobito su se savjetovali studijski centri Reda; prikupljeni materijal je konačno sistematiziran u pokušaju usklađivanja sa svim ponuđenim prijedlozima. Nastavljeno je grupnim radom u cetusima, gdje se raspravljalo koje su prednosti teksta, koji su problemi i koji su zaključci.

U popodnevnim satima tajnici cetusa su izvijestili o sažetku rasprava održanih u plenumu. Onda se prešlo na glasovanje o prijedlogu koje je pripremio Predsjedničko vijeće za dokumente »Discepolato Francescano« i »Ratio Studiorum«. Generalni kapitul traži od Generalnog ministra sa svojim definitorijem da ih uvaži, uzimajući u obzir sugestije primljene na skupštini. »Discepolato francescano« će biti odobreno od strane definitorija do 2022. i podvrgnuto odobrenju redovnoga generalnog kapitula 2025. »Ratio Studiorum« će definitivno odobriti sam definitorij do 2022. godine.

Kapitularci su se vratili u cetuse, radi dogovora i naznaka o sljedećemu redovnom generalnom kapitolu 2025. godine, kako se i zahtijeva u Di-

rektoriju kapitula. Prijedlozi izraženi u cetusima priopćeni su sada u plenumu. Prevladavajuća želja jest da se ostane u Asizu ili okolini, nastojeći smanjiti vrijeme kapitularnih poslova. Dan je završen svetom misom i trenutkom »završnog« druženja nakon večere, jer bi generalni kapitul vjerojatno mogao završiti sutra.

Subota, 15. lipnja

Završetak Kapitula. Prihvaćena je poruka odnosno Otvoreno pismo svoj braći Reda (donosi se odmah po ovom izvješću) i izvršene molitve za pokojnu braću, rođake, dobrotvore i prijatelje. Braći kapitularcima najavljeno da sljedećeg dana, u nedjelju, prelaze u Rim, u kolegij »Seraphicum«, odakle u ponedjeljak ujutro zajednički polaze u Baziliku sv. Petra, gdje je u 9,00 sati predviđena sveta misa zahvalnica nad grobom sv. Petra. Potom slijedi zasebna audijencija kod pape Franje, radi iskazivanja poslušnosti i poštovanja cijelog Reda Petrovu nasljedniku, i mogućnosti da papa Franjo uputi kapitularcima i svoj braći Reda svoje poticajne riječi ohrabrenja.

Papa Franjo Redu:

»Graditelj mira može biti samo onaj koji ima pomireno srce«

Nema mira bez pomirenja, bez praštanja i bez milosrđa. Samo onaj koji ima »pomireno srce« može biti služitelj milosrđa i graditelj mira — rekao je papa Franjo primivši oko 150 članova generalnog kapitula franjevac konventualaca koje je predvodio novi ministar Reda, fra Carlos Alberto Trovarelli. Podsjetivši na odobrenje Svete Stolice njihovih Konstitucija i nedavno odobrenje novih Statuta, Papa je rekao da oni dotiču bitne elemente bratskog i misionarskog života: formaciju, međukulturalnost, zajedničko dijeljenje i transparentnost u gospodarskom upravljanju, izvijestio je Vatican News.

Konstitucije izražavaju konkretan način nasljedovanja Krista kako to predlaže evanđelje, apsolutno pravilo života za sve posvećene, a osobito za sljedbenike svetoga Franje Asiškoga koji se po svojim zavjetima obavezuju živjeti prema svetom evanđelju — rekao je Sveti Otac i dodao — *Snažno me se doima savjet koji je sveti Franjo uputio braći: Propovijedajte evanđelje, a ako je potrebno, i riječima. To je način života.*

Franjevački život rađa se iz slušanja evanđelja — rekao je papa Franjo i nastavio — *Evanđelje je za vas pravilo života, i vaše poslanje nije ništa drugo nego biti živo evanđelje, živa egzegeza Božje riječi. Evanđelje mora biti vaš priručnik. Slušajte ga, molite nad njim i po Marijinu primjeru meditirajte ga; usvajajući ga uskladite svoj život s Kristovim.*

Bratstvo je dar koji treba prihvatiti sa zahvalnošću — rekao je Papa i dodao — *to je stvarnost koja je uvijek na putu, u izgradnji, i koja traži doprinos svih i u kojoj nitko nije isključen; u njoj nema potrošača, nego graditelja. To je stvarnost u kojoj se mogu živjeti putovi stalnog učenja, otvorenosti prema drugima,*

međusobne razmjene; to je stvarnost prihvata, otvorena i spremna pratiti; stvarnost u kojoj je moguće zaustaviti se u svakodnevnom životu kako bismo negovali tišinu i kontemplaciju i u njima prepoznali Božji pečat. Na taj će način vaš bratski život u zajednici postati proroštvo u Crkvi i u svijetu, te škola zajedništva u kojoj se treba vježbati po primjeru svetoga Franje — rekao je Sveti Otac i primijetio — To je težak izbor jer se suprotstavlja logici svijeta koja traži uspjeh po svaku cijenu, želi osvojiti prva mjesta i biti uvažavana.

Sveti Franjo od vas traži da budete maleni po Isusovu primjeru koji nije došao da bude služen, nego da služi. Neka to bude jedina vaša težnja: biti sluge, sluge jedni drugima. Propovijedanje mira podrazumijeva pomirenje sa samima sobom, s Bogom, s drugima i sa stvorenjima. To znači živjeti u miru koji donosi sklad. Radi se o pomirenju koje polazi od srca i širi se svemirom, no u stvarnosti polazi iz Božjega srca. Pomirenje je nagovještaj mira koji nam je ostavio Isus. To nije odsutnost problema, nego dolazi od Božje prisutnosti u nama i pokazuje se u svemu onome što jesmo, što činimo i govorimo. Budite svojim životom glasnici mira — rekao je među ostalim na kraju papa Franjo.

(IKA — Zagreb, 17. lipnja 2019.)

OTVORENO PISMO SVIM BRATSTVIMA REDA

(poruka braće okupljene na 202. generalnom kapitulu franjevaca konventualaca)

»Počnimo, braćo, služiti Gospodinu Bogu, jer smo dosad malo ili ništa učinili!« (1 Cel 103)

Mi, braća okupljena na 202. generalnome redovnom kapitolu, želimo s vama, draga braćo, podijeliti lijepo i znakovito iskustvo bratstva koje smo proživjeli ovih dana.

Ima nas 130 braće koja predstavljaju sve zemlje u kojima je Red raspršen. Među nama ima 96 vokala, 13 slušača, nemalo braće zauzeto je u tajništvu poput prevoditelja, tumača, liturgijskih animatora... Njima ide naša zahvala za nenadomjestivu službu koju su darovali svojom marljivom jednostavnošću.

Okupili smo se 18. svibnja pri Svetome asiškom samostanu, kolijevci i srcu našega Reda. U ove dane provedene kraj groba serafskog Oca Franje uveli su nas i zaokupili neki snažni trenutci molitve i razmišljanja. Sjećamo se napose obnove koju nam je vodio kardinal Luis Antonio Tagle i svečane mise koju je na blagdan Posvete asiške bazilike sv. Franje predslavio asiški biskup mons. Domenico Sorrentino. A kako da se ne spomenemo molitva našim »novim svetcima« koji su vezani uz Red i kojih je svetost Crkva priznala, kao i jednostavnih trenutaka osobne molitve na grobu našega oca Franje?

Prve dane Kapitula obilježila je provjera našega netom završenoga šestogodišta. Bilo je različitih i zanimljivih izvješća koja su predstavljena u dvorani. Zasiurno, ono koje je najviše privuklo našu pažnju i ponudilo promišljanje bilo je izvješće koje je predstavio bivši generalni ministar, fra Marco Tasca, pripremljeno doprinosom njegova defintorija. Fra Marku smo tada, a to činimo i sada, izrazili svoju zahvalnost i iskreno priznanje!

Dana 25. svibnja braća kapitularci, uz veliku radost, okupili su se radi izbora novoga generalnog ministra. Nakon zaziva Duha Svetoga, zatvorena su vrata dvorane i braća su vjerom i uzbuđenjem izabrala fra Carlosa Alberta Trovarellija za 120. generalnoga ministra Male braće konventualaca. Nakon izbora sva braća nazočna u samostanu, kapitularci i ostali, u procesiji su krenuli na grob Asiškog siromaška: svjesni da su jedna obitelj i da pripadaju jedinstvenom Redu. U ponedjeljak, 27. svibnja prešli smo na predstavljanje i biranje generalnog vikara i tajnika, kao i ostalih sedam defintora i asistenata pojedine federacije.

Kad je u cijelosti upotunjena nova uprava Reda, završila se i naša nazočnost u Asizu te smo se preselili u Hodočasnički dom u Colvalenzu, koji je podignut blizu svetišta Milosrdne ljubavi. U ovome okružju bratstva i radosti, oduševljeni ljepotom umbrijskih brežuljaka, mogli smo razmatrati i razlučivati neka temeljna pitanja našega života u bratstvu i apostolatu.

Ponajprije želimo izdvojiti i s vama, draga braćo, podijeliti razmjere bratstva: prouku i prihvata

novih Generalnih statuta, razmišljanje i raspravu o dokumentu »Discepolato Francescano«, kao i onoga pod nazivom »Ratio Studiorum«, uz druge prijedloge, što nije uvijek bilo lako. Više su puta u dvorani do izražaja došle rasprave i razilaženja u pogledima, ali uz dobro uzajamno slušanje i pažljiv razgovor, različitost se pretvorila u prigodu za rast i bratsko jedinstvo. Osobno smo doživjeli radost i ljepotu bratstva pri ustanovljenju aklamacijom dviju novih provincija, one u Keniji i one u Indoneziji. Više minuta braća okupljena u dvorani je pljeskala i klicala: neki su brisali suzne oči od uzbuđenja, drugima je glas podrhtavao dok su se radosno grlili i izmjenjivali čestitke i dobre želje. Radost i ljepota zajedničkog života vidljivo su do izražaja došle pri slavlju koje su priredili kenijski i indonezijski fratri, kao i pri sudjelovanju u lijepim hodočašćima u Cortonu i Baziliku sv. Antuna u Padovu na dan njegov slavlja, pri izletima u Arezzo i Perugiju: bilo je lijepo vraćati se na izvore našeg Reda, uz doživljaj jednostavnosti prihvaćanja i radost poziva.

Drugo što želimo podijeliti s vama, draga braćo širom svijeta, odnosi se na naše poslanje. Više sati u dvorani i u snažnim trenutcima (pri blagovanju, pri susretu na hodnicima ili u slobodno vrijeme) produbili smo i raspravljali kako možemo biti franjevački znakoviti u našim bratstvima: bilo odlaganjem »ad gentes«, bilo uvođenjem nove evangelizacije. Nastojali smo ponuditi nove prijedloge i u suradnji s laicima i odnosu prema ekologiji, uz suočavanje s različitim problemima u svjetlu znakova vremena. Naša se pažnja usmjerila i prema pastoralu mladih, razlučivanju zvanja i krizi redovnika: kako ne spomenuti — i to s mnogo boli — napuštanje Reda od strane mnoge braće? Sve ovo predstavlja za nas isto toliko izazova. Ali smo istovremeno i uvjereni da u ovome specifičnom trenutku uzburkanosti društva, Crkve i našeg Reda, naša nada položena u Boga neće ostati razočarana. Ako se pobrinemo razviti pažljiviji odgoj, dublji i radikalniji duhovni život, nikada pri tom ne zanemarivši pažnju prema osobi, bit ćemo blagoslovljeni i ohrabreni živjeti poziv kao dar Bogu i braći te prevladati ili preobraziti ove trenutke krize, umora i gubitka smisla.

Zaključujući ovaj redoviti generalni kapitul — unatoč našim različitostima i teškoćama — možemo reći da se vraćamo s pouzdanjem u svoje zajed-

nice. Zajedno s vama — i uz pomoć Djevice Marije i naših dragih svetaca, blaženika i časnih slugu Božjih — možemo obnoviti snagu, nadu i hrabrost nasljedovanja Isusa po našoj franjevačkoj karizmi. I tako, kako se svidi Gospodinu, moći ćemo biti znakovi pomirenja: u skladu sa svim stvorenima nastojat ćemo donositi mir mnogoj braći i sestrama koji žive daleko od nas, ponajviše onima koji proživljavaju siromaštvo na periferijama svijeta.

Na kraju, želimo istaknuti i reći bez sjene sumnje da smo u ovom kapitularnom saboru iskusili snagu neprekinute i doživljene molitve, koju ste kao prava braća uzdizali Gospodinu. Zbog toga vam zahvaljujemo! I ostajemo zahvalni za povjerenje koje ste uložili u nas.

Zahvaljujemo Bogu za sve dobro koje nam je podario i kojega smo svjedoci. Povjeravamo Duhu Svetome službu koju je nova uprava sada pozvana ponuditi cijelom Redu. Nastavimo moliti za njih i zamolimo ponizno svetog Franju da nas sve blagoslovi:

»Gospodin te blagoslovio i čuvao, pokazao ti svoje lice i bio ti milosrdan! Obratio ti svoje lice i dao ti mir!« (FF 262)

Collevalenza, 16. lipnja 2019.

BRAĆA 202. REDOVNOGA
GENERALNOG KAPITULA

ALBUM GENERALE

Ordine dei frati minori conventuali,

Roma, 30 aprile 2019

Za potrebe cijeloga bratstva na 754 stranice Generalni ured za komunikacije (UGC), pod vodstvom poljskog subrata fra Ryszarda WROBELA, objavio je vrlo strpljivo i brižljivo pripreman Album, a sadrži:

Popis imena i adresa dužnosnika Generalne kurije; Popis jurisdikcija po federacijama; U provincijama i kustodijama popisani su svečano i jednostavno zavjetovani fratri; Popis samostana, najprije po zemljama i jurisdikcijama, potom po abecednom redu; Abecedni popis zavjetovane braće cijelog Reda s osnovnim podacima; Nekrologij braće od 1960. do 2019. Drugi korisni podatci (biskupi, klarise...)

ALBUM GENERALE dobit će, ili je već dobio, svaki samostan naše Provincije.

rad defnitorija

15. SJEDNICA DEFINITORIJA

U Provincijalatu je u srijedu, 10. travnja o. g., održana 15., redovita sjednica Provincijskog defnitorija.

— Prema propisima Provincijskih statuta, pročitana su i razmotrena ekonomska izvješća u prošlom tromjesečju. U sklopu ovih ekonomskih izvješća, fra Vitomir Glavaš, ekonom Provincije, upoznao je Defnitorij sa završnim radovima vakacionalnog centra u Cresu, koji će biti dokončani ovih dana. Predložio je da se za energetske potrebe uzdržavanja tog centra uvede solarno grijanje, što je Defnitorij i odobrio. Ujedno je predložio da se spomenuti centar ubuduće nazove Duhovni dom »Fra Placido Cortese«, što je nakon kraće rasprave jednoglasno i prihvaćeno. U vezi s ovogodišnjim ljetnim programom, o. Provincijal je predložio da se posljednjeg tjedna kolovoza u Cresu organizira i sponzorira ljetovanje za siromahe, korisnike našega Karitasa u Zagrebu, s posebnim duhovno-rekreativnim programom. Troškove prijevoza i trošarina u Domu pokrila bi Provincija, a prehranu Caritas, uz mogućnost uključenja i donatora. Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

— O. Provincijal se osvrnuo na završenu Adventsku akciju, koja je išla u smjeru da se dragovoljnim priložima cjelokupno bratstvo potakne uključiti u karitativnu akciju pomaganja zakladi »Rebro«, koja se brine za djecu i mlade koji boluju od leukemije. Akcija nije ipak privukla veći interes, te je Provincija pridodala svoj prilog te će cjelokupni iznos ekonom Provincije uplatiti na naznačenu nakanu.

— Fra Ljudevit Maračić, provincijski knjižničar, izvijestio je o obavljenim razgovorima u vezi s uključenjem i korištenjem programske podrške »Crolista« za naše knjižnice i pripremu ugovora. Nakon rasprave Defnitorij je prihvatio prijedlog da se pristupi sklapanju ugovora, uz prethodna

razjašnjenja vezana uz mogućnost odustajanja odnosno i povlačenja iz programa, ako se ne pokaže korisnost ulaganja u ovaj projekt.

— Razmotrene su neke molbe samostanskih bratstava. Najviše rasprave i prijedloga posvećeno je potrebi viškog samostana sv. Jere za uređenje unutrašnjosti samostana, o čemu je prethodno ponuđeno i više projekata i troškovnika. Budući da je sada prekratak rok za dublju analizu nacrti i prijedloga, prihvaćeno je da se što žurnije obnovi i uredi nova kuhinja u samostanu, potom je odobrena i nabava novih madraca i cjelokupne posteljine do početka ljetnih odmora.

— Defnitorij je, na molbu samostana Svetog Duha u Zagrebu dao dopuštenje za otvaranje Društva s ograničenom odgovornošću, pod nazivom »Minorit d.o.o.«, kojemu bi samostan bio osnivačem. Vikar Provincije, fra Tomislav Glavnik, u pismenom je obliku ponudio i prijedlog proširenja grobnih mjesta na Vinkovačkome gradskom groblju preuzimanjem/kupnjom neaktivne grobnice ss. Sv. Križa, te ga je Defnitorij ovlastio da pripremi pismenu molbu koja bi se sestrama u Đakovu dostavila na rješavanje.

— Razmijenjeni su osvrti na nedavni susret hrvatskih i slovenskih gvardijana u Cresu, kao i međunarodni skup odgojitelja našeg Reda iz Srednje Europe i Italije, održanom u Zagrebu. Iznijete su pozitivne ocjene i istaknut korisni aspekt zbližavanja i upoznavanja zajedničkih programa u radu.

— Od najava skorih događanja o. Provincijal je podsjetio na skoro održavanje Generalnoga kapitula krajem svibnja i početkom lipnja u Italiji, na zasjedanje Vijeća franjevačkih zajednica u Ščit-Rami (BiH) sredinom svibnja, kao i na skori Juniorentreffen, koji će se u tjednu po Uskrsu istovremeno u Zagrebu održati i sa susretom CEF-a. Usput je spomenuo posjet rumunjskog provincijala, koji će više dana pred Generalni kapitul biti gost naše Provincije.

— Na kraju rada, koji je potrajao skoro pet sati, zaključeno je da se sljedeća sjednica Defnitorija

održi pred Provincijalov polazak na Generalni kapitul, u srijedu, 15. svibnja o. g. u Zagrebu.

16. SJEDNICA DEFINITORIJA

U srijedu, 15. svibnja o. g. u Provincijalatu je održana 16. (redovita) sjednica Definitorija Provincije. Sudjelovali su svi. Sjednica je počela popodne, u 14,30 i završila u 18,15.

— Nakon molitvenog uvoda i usvajanja zapisa prethodne sjednice, Definitorij je upoznat s dopunjenim ekonomskim izvješćem za proteklo tromjesečje, kao i onim o djelovanju Karitasa u istom razdoblju.

— Ekonom Provincije, fra Vitomir Glavaš, izvjestio je o završnim radovima na obnovi i proširenju duhovnog doma »Fra Placido Cortese« u Cresu.

— O. Provincijal je izvjestio o posjetu Visu i radovima na obnovi nekih dijelova samostana.

— Definitorij je razmotrio i riješio nekoliko samostanskih molbi. Fra Ljudevit Maračić, pro-

vincijski knjižničar, izvjestio je o pripremljenom ugovoru s Crolistom (preko Unibisa) u vezi s uređenjem i umrežavanjem naših s ostalim franjevačkim knjižnicama na hrvatskome jezičnom području.

— Na sjednici je Definitorij informiran o radu, zaključcima i prijedlozima Provincijske komisije za odgoj i obrazovanje, koja je zasjedala istog dana dopodne. Uslijedili su osvrti na nedavna događanja i susrete, kao što je Srećanje u Sloveniji, Juniorentreffen u Zagrebu, posjet rumunjskog provincijala, zasjedanje Vijeća franjevačkih zajednica u Ščit-Rami (BiH), pučke misije u Molvama i gostovanje ansambla »Kolbe« u Visu.

— O. Provincijal najavio je neka skora važnija događanja, kao što je održavanje redovnoga generalnog kapitula u Italiji, održavanje Festivala kršćanskoga kazališta u Zagrebu, Provincijski susret ministranata u Molvama, Nacionalni susret OFS-a u Molvama, Antunovski hod mladih u Zagrebu, duhovne vježbe u Cresu i ostalo.

— Odlučeno je da se sljedeća sjednica Definitorija održi 1. srpnja 2019. u Zagrebu. Molitvenim završetkom zaključena je ova, 16. redovita sjednica Provincijskog definitorija.

iz našega reda

STUDIJSKI SKUP O VLASTITOM PRAVU REDA

U Rimu, pri međunarodnom kolegiju Reda »Seraphicum«, od 21. do 23. ožujka o. g. održan je Studijski skup o partikularnom pravu Reda. Organizirao ga je prokurator Reda, fra Maurizio Di Paolo, u suradnji s Generalnom kurijom Reda. Na skupu su obrađene tri pravne cjeline: obnovljene Konstitucije Reda (odobrene prošle godine na Izvanrednome generalnom kapitolu u Asizu), Generalni statuti (na programu skoroga Redovno-

ga generalnoga kapitula u Asizu i Collevalenzi), i problematika napuštanja redovništva i svećeništva, kao sve naglašenija pojava naših dana. Na skupu je uz predstavnike vrhovne uprave Reda, na čelu s generalnim ministrom Markom Tasca, sudjelovalo sedamdesetak predstavnika raznih provincija i kustodija. Našu Hrvatsku provinciju sv. Jeronima predstavljao je fra Ljudevit Maračić, tajnik Provincije. — Ovaj Studijski skup, prvi takve vrste u našem Redu, protekao je u dinamičnoj i zanimljivoj atmosferi, što je potvrdila i živahna diskusija nakon svakog predavanja. A da bi izrečene misli i zapažanja bile dostupne svoj braći Reda, najavljeno je do početka Generalnoga kapitula tiskati ove radove, kako bi ih sva braća, ne samo ona na Kapitolu nego i u cijelome Redu, imala pri

ruci kao poticaj razmišljanju i djelovanju. — Što se pak tiče samih novih Generalnih Konstitucija, na Skupu je predstavljeno prigodno izdanje, svojevrsni komentar pojedinog poglavlja i točke ovog dokumenta, na preko 360 stranica, zasad samo u engleskoj verziji, kojemu su autori predsjednik Međunarodnog odbora za pripremu obnovljenih Konstitucija i Statuta, američki subrat fra Timothy Kulbicki, i mladi poljski pravnik, fra Robert Ležohupski, službenik Apostolske penitencijarije i član Generalne prokurature Reda.

GENERALNA UPRAVA REDA U DALMACIJI

Ovogodišnje duhovne vježbe i produženu (posljednju) sjednicu Definitorija Generalna uprava iz Rima je, početkom travnja, provela u marijanskom svetištu Vepriću, gdje se zadržala skoro dva tjedna. Osim duhovno-radnog dijela, članovi Generalnog definitorija, među kojima je bio i naš asistent fra Miljenko Hontiće, posjetili su 7. i 8. travnja našu braću u Šibeniku i Splitu. U Šibeniku im se pridružio i naš provincijski ministar, fra Josip Blažević, koji je s njima slavio svetu misu i podijelio bratski stol. Generalna uprava tom prigodom pohodila je i šibenskog biskupa mons. Tomislava Rogića, a nakon pohoda katedrali razgledali su i grad. Mons. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit u ponedjeljak, 8. travnja o.g., u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu primio je članove Generalnog definitorija franjevac konventualaca, na čelu s generalnim ministrom fra Marcom Tascom. Na susretu se razgovaralo i o našem generalnom kapitolu koji slijedi, situaciji unutar redovništva i izazovima s kojima se susreću redovnici u pojedinim sredinama i svijetu. Mons. Barišić je braći ukratko predstavio povijest i život Splitsko-makarske nadbiskupije te im poželio što plodonosnije duhovne vježbe s nadom da će Duh Sveti pratiti generalni kapitul i izbor novog vodstva. Braća iz Generalne kurije pohodila su u subotu i Međugorje gdje su se sastala s nadbiskupom Henrykom Hoserom.

ZAHVALA GENERAL- NE UPRAVE

Različitim dopisima od 17. travnja o. g., nakon povratka s desetodnevnog boravka u Vepriću i posjeta nekim našim samostanima, generalni ministar, fra Marco Tasca, u svoje osobno i u ime Generalnog definitorija najprije zahvaljuje Provinciji na prilogu za jednu godišnju stipendiju (borsa di studio) u Seraphicum, kao i misne intencije za svećenike u siromašnim zemljama. Posebno zahvaljuje gvardijanima u Splitu i Šibeniku, fra Martinu Jakoviću i fra Ivanu Bradariću, za bratski doček i prijam iskazan njemu i Definitoriju u vrijeme njihova posjeta spomenutim samostanima. U zaključku o. General ističe: »Dani provedeni u Makarskoj bili su za sve nas osobito lijepi, popraćeni divotama koje smo mogli uživati i nepatvorenim gostoprimstvom bratstava u Splitu i Šibeniku, uz vrlo ukusan objed kojim smo bili posluženi«.

MEĐUFranjevačka PONUDA: »HOD U EMAUS«

Pod nazivom »Hod u Emaus« franjevci opservanti (OFM) i franjevci konventualci (OFM-CONV) zajednički organiziraju tečaj permanentne formacije u Svetoj Zemlji. Organizira ga međunarodno franjevačko interobedijencijsko bratsvo u Emausu, u suradnji s Franjevačkom kustodijom i Franjevačkim biblijskim studijem u Jeruzalemu i pod patronatom generalnih kurija spomenutih franjevačkih ograna. Tečaj je ponuđen samo braći iz ovih dviju obitelji (OFM i OFMCONV), s napunjenih deset godina od svećanih zavjeta, a obuhvaća pet tjedana (!) intenzivnog upoznavanja, razmišljanja i hodočašćenja po svetim mjestima, tragom Isusovih učenika. Tečaj se zasad obavlja samo na talijanskom jeziku, a maksimalno može obuhvatiti dvanaest sudionika (po šest iz svake obedijencije), počevši od 28. rujna do 3. studenoga 2019. godine. U pripremi je i slično održavanje tečaja za poznavatelje engleskog jezika, a datum će

uskoro biti objavljen. Krajnji rok prijave za talijanski tečaj jest 15. srpnja ove godine, a prijavu odobrava Generalna kurija pojedinoga kandidata najkasnije do 31. srpnja. Zahvaljujući znatnoj pomoći odgovarajućih generalnih kurija, cjelokupni iznos za pet tjedana po fratra iznosi oko 1.300 eura, s time da svaki sudionik sam snosi putne troškove i pribavlja vizu za Izrael. Molbe se šalju izravno vlastitim generalnim vikarima ili generalnim tajnicima pojedine obediencije. Pretpostavlja se dakako i dozvola vlastitog provincijala.

SUSRET POGLAVARA SREDNJE EUROPE U ZAGREBU

Od utorka do subote, 23. do 27. travnja o. g. pri našem zagrebačkom samostanu Svetog Duha istovremeno su održana dva značajna susreta braće iz Srednje Europe. Bilo je to ponajprije redovno proljetno zasjedanje Federacije Srednje Europe (CEF), potom i godišnji susret mladih iste Federacije (Juniorentreffen). Ovima su se kao gosti pridružili i predstavnici Provincijske kustodije Velike Britanije i Irske. Sudjelovali su svi članovi CEF-a, osim predstavnika misije u Švedskoj. Prema propisima i tradiciji sudjelovao je i generalni asistent CEF-a fra Miljenko Honti. Na susretu su zajednički proživljeni trenutci molitve, euharistije, rada, obroka i rekreacije. Članovi Federacije su djelomice radili zasebno, prema vlastitom dnevnom redu, a djelomice su sudjelovali i u radu s mladima, što je predstavljalo novo i važno iskustvo. Dok su stariji imali radne sastanke na kojima su raspravljali o tekućim pitanjima, stanju našeg Reda u Srednjoj Europi, narednim aktivnostima i pripremama za predstojeći Kapitul, mlađi su imali svoj program, o čemu nešto opširnije u zasebnom prilogu rubrike »Naši mladi«. Ostvareni su i izleti u Hrvatsko zagorje (Trakošćan, Krapina, Marija Bistrica), čime je i završen ovaj višednevni susret.

OVOGODIŠNJI SUSRET SA SLOVENSKOM BRAĆOM

Prema tradiciji koja traje već nekoliko desetljeća, ovog proljeća, 29. travnja, održan je uobičajeni zajednički susret (popularno zvano »Srećanje«), u kojemu su sudjelovala braća iz Hrvatske provincije sv. Jeronima i Slovenske provincije sv. Jožefa. S hrvatske strane sudjelovalo je dvadesetak braće (uključivši i neke postulante), a sa slovenske strane nešto više njih, u svemu negdje oko 45 sudionika. Druženje je počelo zakuskom u ptujskom samostanu sv. Petra i Pavla. Slovenski domaćin u program susreta uvrstio je posjet Mariboru, gdje su braća imala prigodu temeljito razgledati obnovljeni bivši minoritski samostan Marijina uznesenja na Lentu (ukinut za cara Josipa II.), koji danas služi u kulturno-umjetničke namjene (od 2010. godine samostan kao kazalište mladih, a crkva kao koncertna dvorana). Tamo je braću ljubazno dočekala direktorica »Lutkovnega gledališča«, Katarina Klančnik Kocutar, koja je stručno objasnila obnovljeni samostan i predstavila kulturno-umjetničko djelovanje koje se sada odvija u njemu. Euharistijsko slavlje održano je u mariborskoj katedrali, nad grobom bl. Martina Slomšeka, prvoga slovenskog blaženika, gdje je sudionike najprije pozdravio mariborski nadbiskup isusovac Alojz Cvikel, a potom je pod predsjedanjem slovenskog provincijala p. Igora Salmića (koji je i održao prigodnu homiliju), slavljena sveta misa. U euharistiji su se izmjenjivale molitve i pjesme na oba jezika, a ovaj put čula se i rumunjska riječ, jer su susretu prisustvovala i dva rumunjska subrata, sa svake strane po jedan. Euharistijska molitva tradicionalno je izgovorena na latinskom jeziku, što je starijoj braći zasigurno navrlo sjećanje u pamet, a mlađoj bila prigoda doživljaja iskustva nekadašnjih naraštaja. Susret je nastavljen i završen u restoranu »Štajerska hiša kulinarika« u Gočovi, gdje su održane zdravice i razmijenjeni darovi. U večernjim satima braća su krenula svojim kućama, većina u Zagreb (desetak), a ostali na druga odredišta (Cres, Split, Šibenik, Novi Marof, Molve).

UKRATKO

- U subotu, 27. travnja, u argentinskom gradu La Rioja uz trojicu mučenika, proglašen je blaženim i naš argentinski subrat, fra Carlos de Dios Murias, koji je žrtvovao život braneći siromašne u vrijeme poznate strahovlade argentinske hunte 70-ih godina prošlog stoljeća.
- Od ponedjeljka, 6. svibnja, do sredine tjedna, u pohodu našoj Provinciji, odnosno samostanu u Zagrebu, boravio je rumunjski provincijal

fra Teofil Petrisor, u pratnji provincijskog ekonoma fra Daniela-Antona Lucacija. Fra Teofil upoznao se s radom provincijske uprave, posebno formacijom u klerikatu, gdje se od jeseni nalazi rumunjski klerik fra Marius Andrei, student 4. godine, koji uči hrvatski jezik i već se dobro snalazi. Pohod njegova provincijala jako je obradovao fra Mariusa, makar to nije prvi njegov subrat koji ga je posjetio u Zagrebu. Bio je tu u listopadu i generalni postulador, fra Damian Petrascu, koji se kod nas zadržao posebno u vezi s pokretanjem kauze o. Celestina Tomića.

vijesti i događaji

CRES: FORMATIVNI SEMINAR ZA GWARDIJANE

Od 18. do 21. ožujka 2019. godine u samostanu sv. Frane u Cresu održan je sastanak gvardijana Hrvatske provincije sv. Jeronima i Slovenske provincije sv. Josipa. Ovaj sastanak je zamišljen kao formativni seminar za gvardijane — animatore samostana, koji je organiziralo i koordiniralo Generalno tajništvo za formaciju u našem Redu. Tečaj je trajao četiri intenzivna dana. Prva dva dana iznijeta su predavanja o različitim aspektima službe gvardijana, kao što su biblijsko-duhovna, antropološko-franjevačka, sociološko-kulturna, psihopedagoška i pravna dimenzija. U radu po grupama su se razmjenjivala iskustva, raspravljalo se i promišljalo o ulozi povjerene službe. Dotaknuta su također i pitanja sukoba i ovlasti gvardijana. — Susret je bio prožet molitvom časoslova, »lectio divina«, euharistijskim klanjanjem i svetom misom s kratkom propovijedi. Trećeg dana nakon jutarnjih predavanja priređen je kratki izlet po otoku Cresu. Formativni susret je nastavljen četvrti dan razgovorom o raznim praktičnim problemima na koje se nailazi u pojedinim zajednicama. Seminar je završio ceremonijom podjeljivanja gvardijanima pri-

znanice »odlika gvardijana«, molitvom srednjeg časa i zajedničkim objedom u četvrtak 21. ožujka.

PULA: PUČKE MISIJE U ŽUPI SV. IVANA

U Župi sv. Ivana Krstitelja u Puli pučke franjevačke misije održane su od 24. do 31. ožujka 2019. godine, pod geslom. »Vi ste sol zemlje, vi ste svjetlost svijeta!« (Mt 5,13) Voditelji pučkih misija bili su o. Zdravko Tuba i o. Stjepan Brčina, naša subrača, a za pomoć kod liturgijskih slavlja prisutan je bio i fra Matej Milić. Posljednji put su pučke misije u ovoj župi održane u sklopu misija u gradu Puli 1999. godine. — Stanovnici Pule su uglavnom doseljenici, kako oni nakon II. svjetskog rata, u vrijeme komunističke vladavine iz unutrašnjosti Istre, tako i oni iz Bosne i Hercegovine, ali uz dosta niski broj praktičnih katolika. Procesi ateizacije, dekristijanizacije i poganstva uzeli su velikoga maha u Puli i okolici. Zato su se naši misionari o. Zdravko i o. Stjepan, izmjenjujući se svaki dan u predslavljenju sv. misa i propovijedi, te nagovorima i euharistijskom klanjanju, odlično nadopunjavali jedan drugoga na radost svih nazočnih vjernika, koji su se iz dana u dan u sve većem broju odazivali na misijski program. Poseban događaj bio je posjet

domu »Villa Maria«, nedaleko od župne crkve, u kojem je smješteno oko 200 uglavnom psihički bolesnih osoba, kao i obilazak bolesnika po kućama u župi. O. Provincijal se, po svršetku jednomjesečnih duhovnih vježbi u Opatiji u subotu priključio braći u Puli, kako bi im dao podršku, propovijedao na nedjeljnoj misi u 11 sati te zahvalio organizatoru i voditeljima misija.

MOLVE: BOGATO PROLJEĆE

- U župi Uznesenja BDM u Molvama na Uskrsni ponedjeljak 22. travnja, svečano je otvorena hodočasnička 2019. godina. Središnje euharistijsko slavlje i svečanost otvorenja hodočasničke godine predvodio je generalni defintor Reda franjevac konventualaca u Rimu o. Miljenko Hontić. U koncelecijaciji su bili preč. Ljuban Škraba, dekan Virovskog dekanata i župnik u Novigradu Podravskom, o. Đuro Hontić, gvardijan i župnik u Puli, o. Roko Bedalov, župnik župe sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu, o. Željko Paša, S.I., vlč. Ivan Mundar, župnik u župi Donji Mosti, vlč. Nikola Markušić, župnik u Novom Virju i domaći župnik i čuvar svetišta o. Zdravko Tuba. — Na misi su bili župljani ove župe uz hodočasnike iz župe sv. Antuna Padovanskog i sv. Maksimilijana Kolbea iz Zagreba. — U župi su slavljene još dvije mise. Ujutro kod zavjetne kapelice koja čuva čudotvorni kip Majke Božje Molvarske misu je slavio o. Đuro Hontić. Navečer je misu predvodio o. Miroslav Štuban. Vanjski dio svetišta zavjetne kapelice obnovljen je i uređen za sve koji će hodočastiti i u tišini okrilja svetišta približavati se Gospodinu i Njegovoj Majci.

- Svečanim euharistijskim slavljem i podjelom sakramenta Prve svete pričesti, u 9.00 sati u Repašu i u 11.00 sati u Molvama, 28. travnja 2019. godine, započele su pučke misije u Župi Uznesenja BDM u Molvama. Misionar o. Stjepan Brčina, naš magister iz Zagreba, ohrabrio je dvadeset i troje ovogodišnjih prvopričesnika da ustraju u susretima s Isusom te ujedno uveo prisutne vjernike u program misija. Duhovni je program svakodnevno nakon svete mise u 19.00 sati obuhvaćao

misionarov nagovor, molitvu krunice i klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu. Prva dva dana program je bio u crkvi u Repašu, a ostalih dana u župnoj crkvi u Molvama. — Misionar je sa župnikom o. Zdravkom Tubom sudjelovao, 30. travnja 2019., u radio-emisiji Radio Đurđevca u kojoj je o. Zdravko upoznao slušatelje i s duhovnim programom pripremljenim za hodočasničku 2019. godinu te pozvao vjernike na hodočašće Majci Božjoj Molvarskoj. U četvrtak, 2. svibnja 2019., u duhu pučkih misija, misionar je sa župnikom posjetio OŠ »Molve« i DV »Pčelica«. Podijelili su radosne trenutke zajedništva s profesorima, učenicima, odgojiteljicama i djecom. U petak, 3. svibnja 2019., misionar o. Stjepan i župnik o. Zdravko susreli su se s načelnikom Općine Molve gospodinom Zdravkom Ivančanom, općinskim vijećnicima i djelatnicima Općine. Prijateljski susret i razgovor obogaćen je blagoslovom novih ureda. U subotu, 4. svibnja 2019., vjernici župe započeli su, svetom misom u 20.00 sati, pobožnost pet prvih subota u čast Bezgrešnog Srca Marijina. Euharistiju je predslavio misionar, a večernji su program animirali mladi iz Župe sv. Antuna Padovanskog iz Zagreba. Pobožnosti pet prvih subota pridružili su se i drugi hodočasnici koji su došli moliti zagovor Majke Božje Molvarske. — U nedjelju, 5. svibnja 2019., na euharistijskom slavlju u 11.00 sati dvadeset i pet je krizmanika primilo pečat dara Duha Svetoga. Euharistiju je predslavio mons. Josip Mrzljak, varaždinski biskup, uz koncelecijaciju o. Miljenka Hontića, generalnog defintora Reda franjevac konventualaca u Rimu, o. Stjepana Brčinu, voditelja pučkih misija, o. Martina Jakovića, gvardijana i župnika u Splitu, o. Miroslava Štubana i domaćeg župnika o. Zdravka Tubu. Ovom je euharistijom završen tjedni program pučkih misija.

- Molvarski likovni krug — Molve i Župa Uznesenja BDM — Molve otvorili su, 1. svibnja 2019. godine, natječaj za 6. salon vjerske fotografije na temu »Žena majka i vjera«. Natječaj traje do 31. kolovoza 2019. godine. Svi koji žele svojom fotografijom sudjelovati u ovom 6. Salonu vjerske fotografije mogu se prijaviti prema pravilima i uputama Salona. Više o 6. Salonu vjerske fotografije može se pročitati na <http://www.zupa-molve.com/>. Objava rezultata Salona bit će 15. rujna 2019. a otvorenje izložbe 12. listopada 2019. godine.

- Na Nedjelju Dobroga Pastira i Majčin dan, te Svjetski dan molitve za duhovna zvanja, 12. svibnja, u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Molvama euharistijsko slavlje predvodio je župnik o. Zdravko Tuba uz koncelebraciju o. Stjepana Brčine, magistra bogoslova i promicatelja duhovnih zvanja, i o. Miroslava Štubana. Na misi u izravnom prijenosu Hrvatske radiotelevizije okupili su se i odgajanci Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca. O. Stjepan u propovijedi je istaknuo važnost molitve u prepoznavanju poziva, odgovoru Gospodinu na poziv i življenje poziva. Na kraju misnoga slavlja župnik je zahvalio svima koji su sudjelovali u animiranju euharistije: bogoslovima i ministrantima za svečanu asistenciju, čitačima, pjevačima kao i vjernicima u narodnoj nošnji.

VIS: DANI SVETOG ANTE NA OTOKU

- U organizaciji Veritasa — Glasnika sv. Antuna Padovanskoga, župe Uznesenja Blažene Djevice Marije i samostana sv. Jere iz Visa te uz suradnju i potporu Grada Visa, od petka 3. svibnja do nedjelje 5. svibnja održani su Dani sv. Ante u Visu. Program je započeo u petak, 3. svibnja u 17.00 sati dolaskom relikvijara s dijelom tijela sv. Antuna u samostansku crkvu sv. Jere. Potom je uslijedila antunovska pobožnost i sveta misa u 18.00 sati, koju je predslavio fra Vladimir Vidović, glavni urednik Veritasa — Glasnika sv. Antuna Padovanskoga. U koncelebraciji su bili gvardijan samostana sv. Jere fra Pero Kelava, fra Žarko Mula, član samostana, i fra Damjan Glavaš, dugogodišnji gvardijan viškog samostana, sada član splitskog samostana. Program Dani sv. Ante na otoku Visu završio je svečanom svetom misom i procesijom s relikvijarom u 10.30 sati u nedjelju u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Visu, koju je predslavio župnik don Milan Šarić, a propovijedao je fra Vladimir Vidović.

- U subotu, 4. svibnja s početkom u 20.00 sati u Hrvatskom domu u Visu Ansambl Kolbe izveo je prvi hrvatski autorski mjuzikl o sv. Antunu pod nazivom »Svetac svega svijeta«. Ansambl Kolbe dobro je poznat na kršćanskoj duhovnoj sceni jer

je prisutan već osam godina i prepoznatljiv po izvođenju duhovnih mjuzikala. U proteklom razdoblju napravili su tri vrlo uspješna mjuzikla koja su izvođena diljem Lijepe naše u brojnim kazalištima i dvoranama. S ovim svojim hit-mjuziklom »Svetac svega svijeta« Ansambl Kolbe nalazi se na turneji te su dosad nastupali u Zagrebu, Svetom Ivanu Zelini, Humcu, Mostaru, Vukovaru, Vinkovcima i u Splitu u Hrvatskom narodnom kazalištu u sklopu manifestacije Dani kršćanske kulture.

- U Gradskoj knjižnici i čitaonici grada Visa u petak, 3. svibnja 2019. godine otvorena je zavičajna zbirka fra Celestina Tomića. Zbirku je otvorio fra Vladimir Vidović, u prisutnosti gradonačelnika grada Visa Ive Radice i njegove zamjenice Antonije Runje. Fra Vladimir je tom prigodom podsjetio kako je rođeni Višanin pokojni fra Celestin Tomić znameniti hrvatski bibličar koji je umro na glasu svetosti te je zato Hrvatska Provincija svetoga Jeronima franjevac konventualaca i pokrenula postupak za proglašenje blaženim. Prošle godine Hrvatska Provincija svetoga Jeronima franjevac konventualaca darovala je Gradu Visu sva djela fra Celestina Tomića kao trajni spomen na veliku pisanu ostavštinu ovoga znamenitog franjevca konventualca. Svečanosti otvaranja nazočili su još fra Pero Kelava, gvardijan samostana sv. Jere, fra Žarko Mula i fra Damjan Glavaš, rodbina fra Celestina te članovi Ansambla Kolbe, koji su dan poslije izveli mjuzikl »Svetac svega svijeta« u Hrvatskom domu u Visu.

HANAU: SVEČANOST U MISIJI

I ove godine Hrvatska katolička misija u Hanau svečano je proslavila svetu krizmu. Tom prigodom mjesna crkva Imena Marijina u ovom prijateljskom njemačkom gradu, gdje naša misija djeluje od 1973. godine, bila je ispunjena do zadnjeg mjesta brojnim hrvatskim vjernicima, članovima njihovih obitelji i rodbinom, koja je za ovu prigodu pristigla i iz domovine. Predvodeći misno slavlje i podjelu sakramenta krizme, hvarski biskup Petar Palić, u koncelebraciji s fra Ivanom Kovačevićem, voditeljem Hrvatske katoličke misije Hanau, po-

sebno se dirljivim riječima obratio mladim krizmanicima i njihovim obiteljima, istaknuvši značaj tog trenutka u životu mladih, koji se učvršćuju u vjeri i iskazuju svoju spremnost služiti Kristu i Crkvi. — Za vrijeme misnog slavlja pjevao je crkveni pjevački zbor misije Hanau, izvevši niz duhovnih pjesama. Bio je ovo veliki dan u životu mladih krizmanika i njihovih obitelji, kojima zahvaljujući, misija u Hanau uspješno djeluje skoro pola stoljeća, predstavljajući drugi dom Hrvata i most koji ih u svim prilikama vjerski, duhovno i kulturno povezuje s domovinom Hrvatskom. »Zahvaljujemo se našim mladim krizmanicima i njihovim obiteljima, koji su u tako velikom broju uzveličali ovaj svečani dan u našoj župi«, kazao je mjesni župnik fra Ivan Kovačević, čestitajući mladima na ovom velikom danu u njihovim životima, te je, zahvalivši biskupu Petru Paliću za nadahnutu propovijed, zamolio biskupa da sve učini u Hrvatskoj »za povratak ove mladosti, za snažniji preporod domovine; danas u Hanau, sutra u Zagrebu, Splitu, Rijeci... ako Bog da«, kazao je fra Ivan Kovačević. — Tjedan dana prije u HKM Hanau održana je i Prva sveta pričest, čiji je sakrament primilo 18 mladih članova misije Hanau, koja u svom pastoralnom radu bilježi dobre rezultate, što je najbolje potvrdila i ova velika misijska svečanost.

ZAGREB: TREĆI DANI SVETODUŠ- KOG SAMOSTANA

O svetkovini Duhova, zagrebački samostan Svetog Duha već tradicionalno priređuje bogat i sadržajan duhovno-rekreativan program. Na uoćnicu, u subotu 8. lipnja navečer, u crkvi je održano Duhovsko bdijenje. Na samu svetkovinu, dopodne je u crkvi bio blagdanski raspored s misom zahvalnicom na kraju školske godine u 9,00 sati. U rano popodnevno, odmah nakon posljednje dopodnevne svete mise, od 13,00 do 16,00 sati svima je omogućeno razgledavanje samostana, a na platou između crkve i zvonika predviđena je mogućnost druženja, uz roštilj i degustaciju samostanskog pića, igraonicu za djecu, puštanje balona. Nakon večernje svete mise održan je humanitarni koncert

u korist zaklade dječje onkologije »Rebro«, uz nastup Alana Hrčice, VA Angeluša i Orkestra Panonskih šansona. Na Duhovski ponedjeljak svete mise su po blagdanskom rasporedu slavljene u kapelici Svetog Duha, osim večernje mise u župnoj crkvi sv. Antuna, a potom je samostan priredio večeru za svoje prijatelje, dobrotvore i zaposlenike u velikoj dvorani Svetog Franje.

Za ovu prigodu o. Provincijal je s Kapitula u Collevalenzi uputio braći prigodnu čestitku: »Zagrebačkom gvardijanu i braći samostana Svetoga Duha čestitam 'Dan samostana', a svoj ostaloj braći Provincije želim i molim obilje darova Duha Svetoga, da nam Uskrsli i u nebo Uzašli Gospodin udijeli svoga Duha jedinstva, Duha ljubavi, Duha gorljivosti, da se dopustimo njime ispuniti, da izgaramo njegovim žarom, da slijedimo njegove poticaje, jer povezanost s Duhom Svetim tajna je svetosti. Neka nam svima Gospodin udijeli svetost koje nema bez Duha Svetoga!«

BIBLIJSKO BDJENJE U PULI

Svečanom misom poldanicom, koju je predvodio fra Đuro Vuradin, započelo je u nedjelju 26. svibnja u pulskom samostanu sv. Franje Asiškog biblijsko bdijenje. Na početku mise Bibliju koja će se čitati svečano je u crkvu unio dugogodišnji sudionik bdjenja Đino Bulešić, dok je zbor taj čin prigodno pratio pjesmom »Uđite s hvalama«. Dvanaesto po redu (!) čitanje Svetoga pisma od korica do korica, koje se u toj crkvi uoči svetkovine Duhova kontinuirano priređuje od 2008. godine, trajalo je do petka 31. svibnja. U danonoćnom proglašavanju Svetoga pisma i ove su godine sudjelovali vjernici iz svih pulskih župa te desetak molitvenih zajednica i pokreta koji djeluju na području južne Istre. Na blagdan Uzašašća, u četvrtak 30. svibnja, misno slavlje u toj crkvi predvodio je umirovljeni porečki i pulski biskup mons. Ivan Milovan. Sve ostale dane za trajanja Biblijskog bdjenja, u predvođenju misnoga slavlja izmjenjivali su se pulski svećenici. Završno misno slavlje zahvale u petak 31. svibnja s blagoslovom čitača predvodio je o. Ivan Dominik Ilić. Uz prigodu Biblijskoga bdjenja

nja u pulskoj knjižari Josip Turčinović, na Dante-ovu trgu, nedaleko od samostana gdje se održava bdjenje, bilo je omogućeno kupiti Bibliju po promotivnoj cijeni.

UKRATKO

- Dana 24. travnja 2019. godine braća samo- stana sv. Frane u Splitu i Šibeniku te sv. Jere u Visu našla su se na ovogodišnjem »Emausu«, u skladu s Evanđeljem vazmene srijede; time su se prisjetila susreta Uskrsloga s njegovim učenicima. Posjetili su grad Skradin te Nacionalni park »Krka«. U zajedničkoj šetnji i razgledavanju uživali su u ljepotama stvorenoga, a susret je nastavljen i u zajedništvu bratskoga stola.
- Iz šibenske župe sv. Petra na Vidicima, fra Ivan Penava javlja uspješnu sportsku vijest: U nedjelju 28. travnja 2019. održan je završni turnir Katoličke malonogometne lige Šibenske biskupije. Pobjednik je župa sv. Petra s Vidika u Šibeniku, koju predvodi trener Darko Paić. U finalu su pobijedili župu Gospe od zdravlja iz Dubrave rezultatom 8:2. Do finala su došli pobjedom u polufinalu nad župom Gospe van grada rezultatom 7:1, i prethodnom pobjedom u četvrtfinalu, kad su pobijedili župu sv. Ante sa Šubićevca rezultatom 3:1. U zdravom tijelu, zdrav duh, govorili su stari.
- Braća zagrebačkog samostana Svetog Duha svoj svibanjski izlet, tzv. Majalis (ili Emaus), koji se pomalo pretvara u noviju tradiciju, provela su 1. svibnja u prirodi Hrvatskog zagorja. Njih dvanaest (zajedno s odgajanicima), najprije su posjetili marijansku crkvu Gospe snježne u Belec, biser hrvatske kasnobarokne umjetnosti, potom Mariju Bistricu, gdje su na Kalvariji pjesmom i molitvom recitali Gospinu kronicu, potom posjetili nacionalno svetište, da bi na kraju susret završili na otvorenom za stolom restoranta »Vladimir« u smjeru Laza. Ugodno druženje, krasno vrijeme a i ukusni obroci pridonijeli su zajedničkoj odluci da se sličnom praksom nastavi i u bližoj budućnosti.

- Tijekom hodočašća što ga je u posljednjoj pripravnoj godini pred jubilej pedeset godina od proglašenja svetim Nikole Tavelića organizirala Šibenska biskupija, naš subrat i zagrebački gvardijan, fra Tomislav Glavnik, odlikovan je Medaljom »Križ hodočasnika«. Ovo odlikovanje dodjeljuje se zaslužnim hodočasnicima, a ustanovio ga je papa Lav XIII. Odlikovanje je papinskog prava, a dijeli ga kustos Svete zemlje u Papino ime. Fra Tomislav je ovo odlikovanje dobio za zasluge u promicanju Svete zemlje, te za sve što je učinio da se u Getsemanskom vrtu ali i na drugim mjestima u Svetoj zemlji vidi prisutnost Hrvata. Fra Tomislav je bio jedan od voditelja velike grupe od preko 400 hodočasnika koji su u Svetoj zemlji boravili od 12. do 19. ožujka. Inače, do sada je preko sedamdeset puta vodio hodočasnike kroz Svetu zemlju.
- Fra Ambroz Knežić, nakon višednevnih pretraga i liječenja na koronarnom odjelu bolnice Sveti Duh u Zagrebu, 29. ožujka otpušten je na kućnu njegu, s ugrađenim stentom u srcu, koji bi mu trebao osigurati normalni rad srca, koje je u posljednje vrijeme bilo doživjelo i manji infarkt. Smješten je u Dom sv. Josipa na Dunjevcu pokraj bolnice Svetog Duha.
- U subotu, 30 ožujka, održano je veliko korizmeno hodočašće u Padovu u organizaciji Veritasa Glasnika sv. Antuna Padovanskoga. Hodočašće je okupilo veliki broj hodočasnika, po dva autobusa iz Splita i Šibenika, četiri iz Zagreba, jedan iz Stražanca, sveukupno više od 400 hodočasnika bilo je u Padovi. Ovako brojno sudjelovanje rijetko se ponavlja. — Sljedeće hodočašće je 27. travnja, potom 10. i 11. svibnja te 8. lipnja.
- Dvodnevna duhovna obnova Župskoga pastoralnog i ekonomskog vijeća zagrebačke župe sv. Antuna, na čelu sa župnikom, fra Rokom Bedalovim, održana je od petka, 5. travnja, do nedjelje, 7. travnja o. g. u creskom samostanu sv. Frane. Bilo je oko pedesetak sudionika. Na zadovoljstvo svih sudionika obavljeno je ovo hodočašće kao i duhovna obnova korizmenog vremena.

- Samostan sv. Frane i župa sv. Stjepana, zajedno sa Splitsko-makarskom nadbiskupijom, organizirali su i ove godine „Križni put grada Splita od Gospe do Gospe” u petak, 12. travnja 2019. Ovo je 28. godina u nizu kako se ova pobožnost događa u gradu pod Marjanom i tim povodom okuplja velik broj vjernika. Križni put je predvodio nadbiskupov delegat don Tomislav Čubelić, dekan katedralnog dekanata. Pobožnost tradicionalno počinje u 14:30 sati ispred crkve sv. Frane. Po završetku križnoga puta don Tomislav je predslavio svetu misu kod kapele Gospe Žalosne.
- U utorak, 14. svibnja Vijeće franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini održalo je u Franjevačkom samostanu Uznesenja BDM na Šćitu/Rama svoju redovitu (ujedno izbornu) sjednicu. Na sjednici VFZ izabran je novi predsjednik fra Jozo Marinčić, OFM, provincijalni ministar Bosne Srebrne, a dopredsjednica s. Darija Jovanović, vrhovna poglavarica sestara franjevki od Bezgrešnog začeca (Danče). Predstavljen je zbornik Međunarodne znanstvene konferencije »Nepomireno društvo-Nepomirena pamćenja« — Doprinos prevladavanju nepomirenih pamćenja hrvatskog naroda ad intra/ad extra, održan u Splitu 26.-28. svibnja 2016. U glazbenom dijelu nastupila je etno skupina »Čuvarice« koja je oduševila sudionike.
- Preprogramom i misom koju je u čast šibenskih svetaca (Nikola Tavilić, Klara Žižić, Ante Antić) predvodio šibenski biskup Tomislav Rogić te okruglim stolom »Sveci — hrvatski turistički brand?« u Križevcima su u petak 24. svibnja 2019. nastavljeni 11. Dani hrvatskih svetaca i blaženika. Svečanost je započela predstavljanjem šibenskih svetaca. Sv. Nikolu u ime franjevaca konventualaca u prigodnom je programu predstavio fra Ivan Bradarić, službenicu Božju Klaru Žižić u ime šibenskih franjevki s. Terezija Zemljčić, a slugu Božjeg Antu Antića u ime splitskih franjevaca fra Josip Šimić.
- U subotu 25. svibnja održano je nacionalno hodočašće OFS-a i Frame u čast bl. Kardinala

Alojzija Stepinca. Svetu misu u Zagrebačkoj katedrali s početkom u 10 sati predslavio je mons. Ivan Šaško, pomoćni zagrebački biskup, te slijedio obilazak Blaženikova groba i spomen-zbirke. Ručak u 13 sati organizirala je Pučka kuhinja sv. Antuna na Svetom Duhu. U crkvi je slijedilo predstavljanje područnih bratstava, potom polazak u Krašić. U tamošnjoj crkvi Presvetog Trojstva franjevačka krunica i razgledavanje Blaženikove spomen-sobe. U 18,00 bio je završni blagoslov i povratak kući.

- Zdravstveno je stanje fra Alojzija Litrića uglavnom stabilizirano. Slab je, strpljivo leži u krevetu svoje sobice u Domu sv. Maksimilijana Kolbea. Nedavno je zatražio sakramente bolesnih i primio ih pri punoj svijesti. Zahvaljuje braći na molitvama i sjećanju, moli za oprostenoje ako je koga uvrijedio ili povrijedio. Preporuča se i nadalje.

DRUGI TURNUS DUHOVNIH VJEŽBI

U creskom samostanu Svetoga Frane, od nedjelje 23. lipnja navečer, do petka, 28. lipnja u podne, održava se drugi turnus ovogodišnjih duhovnih vježbi. Voditelj p. Niko Bilić, isusovac, koji je vodio i prvi ovogodišnji turnus u Zagrebu, održava i ove duhovne vježbe na temu: „Pošalji mene! (Iz 6,8) - biblijske osnove redovničkog života“. Sudjelovao je isto tako rekordan broj braće, ne kao u Zagrebu, kad ih je bilo 24, nego nešto manje (21), dakako, najviše iz Zagreba - Podsjećamo na odredbe obnovljenih Konstitucija Reda koje u svojem 46. članku II. poglavlja, pod naslovom »Život i sjedinjenje s Bogom«, određuje:

46. §1. Svake godine neka braća sudjeluju na zajedničkim duhovnim vježbama u trajanju od pet punih dana. Oni koji ne mogu prisustvovati zajedničkim duhovnim vježbama, neka ih obave na drugačiji način uz dopuštenje provincijskog ministra ili kustosa. Gvardijan neka bdije da braća sudjeluju u duhovnim vježbama.

naši mladi

MEĐUNARODNI SUSRET ODGOJITE- LJA U ZAGREBU

U Samostanu Sv. Duha franjevac konventualaca na Svetom Duhu, od 23. do 25. ožujka 2019., održan je prvi susret odgojitelja franjevaca konventualaca iz gotovo cijele srednje i zapadne Europe, petnaestak njih. Ovaj susret organiziran je u suradnji s Generalnim tajništvom za odgoj u Redu, na čelu s fra Louisom Panthiruvellilom (Indija). Susret je obuhvatio samo one odgojitelje postulanata (kandidata) iz europskih jurisdikcija koji se pripremaju i šalju svoje kandidate u novicijat u Asiz, srce Reda franjevaca konventualaca. Susretu su nazočili, uz domaćega provincijskog ministra fra Josipa, i provincijal iz Slovenije, te kustos iz Velike Britanije kao i generalni asistent za Federaciju Srednje Europe, fra Miljenko Hontić. Tema susreta je bila: »Usuglašavanje kriterija u početnoj fazi formacije«. — Na kraju susreta je osnovana radna komisija koja će do mjeseca lipnja načiniti novi Direktorij, u kojem će biti izražen harmonizirani program formativnih kuća u Europi. Sudionici su u slobodno vrijeme sudjelovali na molitvenim i misnim slavljinama samostana i župe sv. Antuna na Svetom Duhu. Jedno popodne je bilo iskorišteno za obilazak i upoznavanje nekih znamenitosti grada Zagreba te zagrebačke prvostolnice, u kojoj su se braća zajednički pomolila za što skoriju kanonizaciju blaženog Alojzija Stepinca.

DUHOVNA OBNOVA STUDENATA DOMA SV. ANTUNA

U nedjelju, 31. ožujka 2019. godine održana je korizmena duhovna obnova za studente u Domu

sv. Antuna na zagrebačkom Svetom Duhu. U studentskom domu trenutno živi 13 mladića, koji su ovdje tijekom akademske godine smješteni potpuno besplatno. Prije početka duhovne obnove studenti su posjetili samostan Svetoga Duha, gdje ih je samostansko bratstvo na čelu s gvardijanom fra Tomislavom Glavnikom primilo te ugostilo. U međusobnom druženju i ugodnom razgovoru studenti su imali prilike upoznati se s djelovanjem i aktivnostima u samostanu i župi. Duhovnu obnovu vodio je fra Vladimir Vidović, ravnatelj i duhovnik Doma sv. Antuna. Nakon kraće pauze, studenti su se uputili u nacionalno svetište Majke Božje u Mariju Bistricu, gdje su u razmatranju Muke Kristove na bističkoj Kalvariji obavili pobožnost križnoga puta. — Dom sv. Antuna djeluje od 1995. godine i od tada pruža potpuno besplatni smještaj i hranu za određeni broj studenata skromnijih ekonomskih mogućnosti. Dom djeluje u okviru Hrvatske provincije svetoga Jeronima franjevaca konventualaca, čiji se redovnici brinu o funkcioniranju Doma te su ujedno i duhovnici studentima.

DANI OTVORENIH VRATA KLERIKATA

U organizaciji Centra za promicanje duhovnih zvanja naše Provincije, od petka, 12. travnja popodne, do nedjelje, 14. travnja po objedu, održavani su tradicionalni Dani otvorenih vrata klerikata. Ovaj program uključuje poziv i sudjelovanje svih mladih koji razmišljaju o duhovnom zvanju ili žele iz bližega upoznati franjevački oblik života, ili se pak jednostavno nekoliko dana žele povući iz dnevne vreve i obveza, kako bi se intenzivnije duhovno obogatili i obnovili. U ovome proljetnom programu sudjelovalo je osam mladića, većinom iz zagrebačke sredine, ali bilo ih je i sa strane (Vin-kovci-BSM, Kutina, Stubičke toplice, Humac). Program je pripremio i vodio fra Stjepan Brčina, magistar klerika i promicatelj zvanja, u suradnji s klericima i ostalim našim kandidatima koji žive

u zagrebačkom klerikatu. Dijelom je u programu sudjelovao i o. Provincijal, koji je predvodio svetu misu u subotu i popodne se s mladima zadržao na kavi i upoznao ih s djelovanjem »Hrvatskog Areopaga«.

GODIŠNJI SUSRET »JUNIORENTREFFEN« U ZAGREBU

Tijekom Uskrsnog tjedna, od 23. do 27. travnja, u Zagrebu se održao susret bogoslova i odgojitelja CEF-a (Federacija Srednje Europe) poznat kao Junioentreffen. Predavanja su održali fra Ivan Lotar, fra Igor Salmić i fra Josip Blažević, koji su sudionicima nastojali približiti temu kontemplacije s različitih aspekata. Predavanja su izazvala zanimanje kod sudionika, popraćena zanimljivim radom po grupama, u kojima je svatko iznosio vlastita iskustva. — Osim toga, svi sudionici imali su priliku uz stručno vodstvo upoznati uži centar grada Zagreba i njegove znamenitosti. Tako su dobili priliku obilazeći muzej iz bližega upoznati i život bl. Alojzija Stepinca. — U četvrtak navečer u sklopu redovnih izvedbi fratri gosti (mlađi i stariji) pogledali su mjuzikl »Svetac svega svijeta« i ostali oduševljeni kvalitetom izvedenoga. Iste večeri nekolicina sudionika susrela se s mladima koji se okupljaju na duhovno-duhovitim večerima i istaknuli zadovoljstvo mladom Crkvom u Hrvatskoj, prizora koji su, kako kažu, rijetki na Zapadu. — U petak u poslijepodnevnim satima svi zajedno su se uputili na izlet. Jedan dio sudionika posjetio je dvorac Trakošćan, a drugi su posjetili glasoviti Muzej krapinskih neandertalaca. Nakon obilaska tih znamenitosti zajednički su se okupili u hrvatskomu nacionalnomu marijanskom svetištu Mariji Bistrici, gdje ih je dočekaio rektor vlč. Domagoj Matošević. Ondje su zajednički izmolili kronicu Blaženoj Djevici Mariji i potom se nakon kulturne i duhovne okrepe uputili u obližnji restoran na tjelesnu okrepu. Susreti koji su okupili zajedno 25 sudionika završili su slavljem svete mise u subotu ujutro. — Ovo su ujedno bili oproštajni susreti za generalnog asistenta CEF-a, fra Miljenka Hontića, koji je tijekom proteklih dvanaest godina obavljao

tu službu. Predsjednik CEF-a, njemački provincijal fra Bernhardin Seither, uz zahvalu za gostoprimitstvo i velikodušnost koju su pokazali domaćini u Hrvatskoj, zahvalio se također i fra Miljenku za njegov predan rad i velikodušno služenje. Svoju zahvalnost izrazio je također i fra Miljenko, ističući suradnički duh koji je osjetio tijekom obavljanja dotične službe, te molio oprost za nedostatke, slabosti ili eventualne propuste tijekom dva mandata. Dodao je kako će uvijek u srcu nositi CEF i moliti za nj. Na sljedećem Generalom Kapitolu ovu službu trebao bi preuzeti član druge provincije. Također je najavljeno kako će Slovenska provincija biti domaćin idućeg Junioentreffena.

DRUGA SJEDNICA KOMISIJE ZA ODGOJ I IZOBRAZBU BRAĆE

Druga sjednica Komisije za odgoj i izobrazbu braće održana je 15. svibnja 2019. godine s početkom u 9:00 sati. Susret je molitvom krunice u klerikatu započeo za naše odgajanike i nova duhovna zvanja. Nakon molitve, predsjednik komisije fra Josip Blažević uputio je riječi pozdrava i dobrodošlice članovima komisije. Na susretu su bili prisutni fra Stjepan Brčina, magistar klerika, fra Josip Petonjić, magistar postulanata i fra Ivan Bradarić kao član Komisije. Nakon uvodnog pozdrava pročitao je i usvojen zapisnik s prve sjednice Komisije.

Provincijski povjerenik za promicanje zvanja upoznao je članove Komisije što se sve čini na području promocije za duhovna zvanja. Od događanja u organizaciji Centra za zvanja, koja su se održala u akademskoj godini 2018./2019. izdvojio je slijedeće:

1. Ljetni kamp za mlade na otoku Cresu, održan u srpnju 2018. (fra Stjepan Brčina, fra Vladimir Vidović i fra Ivan Lotar);
2. Susret »Mladi prema Asizu«, održan u kolovozu 2018. u Asizu i Rimu (fra Ivan Lotar i fra Stjepan Brčina);
3. Započet je rad sa studentima i srednjoškolcima, redoviti susreti tijekom akademske godine (fra Stjepan, fra Ivan, fra Željko);

4. Od 16. do 18. studenog 2018.: Dani otvorenih vrata klerikata (fra Stjepan i klerici);
5. Duhovna obnova za mlade u Zagrebu od 23. do 25. studenog 2018, (fra Stjepan Brčina, fra Vladimir Vidović i fra Ivan Lotar);
6. Duhovne vježbe za ministrante u Zagrebu od 8. do 10. siječnja 2019. (fra Stjepan Brčina i fra Josip Ivanović);
7. Dani otvorenih vrata klerikata (12.–14. travnja u Zagrebu).

Od nadolazećih događanja istaknuo je:

1. Provincijski susret ministranata (25. svibnja u Molvama);
2. Zavjetni hod mladih sv. Antunu (7. lipnja u Zagrebu);
3. Ljetni kamp za studente u dva termina (22.–29. srpnja, i 29. srpnja do 5. kolovoza).

Centar za zvanja u proteklom razdoblju izradio je i promotivne materijale. Iz tiska je izašao novi broj časopisa »Vox minorum«, koji uređuju naše odgojne ustanove. Izrađena su dva samostojna plakata (bannera) s motivima promocije zvanja. Tiskani su letak formata A4 te označivači za knjige istih motiva. Fra Stjepan je izvijestio Komisiju kako je predviđeni Provincijski susret mladih, koji se trebao dogoditi 19. svibnja u Zagrebu, odgođen zbog slabog odaziva mladih.

Po već ustaljenom redu, magistri naših odgojnih ustanova, podnijeli su izvještaje o stanju naših odgojnih kuća. Fra Josip Petonjić, izvijestio je Komisiju o trojici naših postulanata koji se nalaze na Cresu. Fra Josip je izvijestio kako prvu godinu postulature na Cresu, odgajanci završavaju 3. lipnja, nakon čega dolaze u Zagreb. Postulanti trenutno najviše vremena provode u učenju za državnu maturu koja je pred njima. Ljeto će provesti u Italiji na učenju talijanskog jezika.

Fra Stjepan Brčina, magistar klerika i postulanta je izvijestio i upoznao o stanju u Klerikatu. U ovoj akademskoj godini (2018./2019.), u klerikatu imamo sedam odgajnika, šest u Hrvatskoj i jednog klerika u Rimu. Od njih sedam, pet je bogoslova, jedan postulant druge godine, i jedan sjemeništarač maturant. Razgovaralo se o svakom članu klerikata ponaosob. Ova zajednica je pomalo spe-

cifična, nju karakteriziraju različite etape formacije odgajnika, dobna razlika među njima, različita mjesta školovanja i jezična razlika. Fra Stjepan je unatoč svemu ovome istaknuo kako ova zajednica unatoč različitosti lijepo funkcionira. Na kraju je Komisiju upoznao i sa planom i programom za klerike preko ljeta.

Na kraju sjednice bilo je govora još i o duhovnim vježbama za odgajnike, koje će biti na jesen prija polaska na fakultet. Neizostavna tema bila je i trajna formacija koja je pred nama u rujnu.

Susret je završen molitvom oko 12 sati.

- Iz Cresa fra Josip Petonjić, magister postulanta, javlja da je postulant Filip Samardžić 18. svibnja o. g. svojevrijedno napustio Cres i postulaturu. Nadamo se da će mu njegovo polugodišnje iskustvo među nama u daljnjem životu donijeti korist, posebno u duhovnom pogledu.

SUSRET MINISTRANATA U MOLVAMA

Susret ministranata Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca održan je 25. svibnja u Župi Uznesenja BDM u Molvama. Na susretu su se okupili ministri iz nekih župa u kojima djeluju franjevci konventualci. Došli su sa svojim voditeljima svećenicima u Marijino svetište iz Zagreba, Pule, Splita, Vinkovaca, Siska i Molva. Susret je započeo procesijom od zavjetne kapelice Majke Božje Molvarske do župne crkve, gdje je bilo svečano euharistijsko slavlje koje je predslavio fra Stjepan Brčina, magistar bogoslova i provincijski promicatelj duhovnih zvanja. U koncelecijaciji su bili naši svećenici Đuro Hontić, Matija Antun Mandić, Filip Pušić, Ivan Marija Lotar, Zdravko Tuba i Josip Ivanović, koji je i vodio program ovoga susreta ministranata. Nakon euharistijskog slavlja program je nastavljen zajedničkim fotografiranjem u župnoj crkvi, »podravskoj katedrali«, i kvizom provjere ministrantskog znanja. U kvizu znanja pobijedila je skupina iz Vinkovaca, drugo mjesto su osvojili ministri iz Molva, a treće ministri iz Pule. U pojedinačnom natjecanju starijih ministranata pobijedio je Lovro Krajina. Predah i zajedništvo blizine razigranih mladih ministra-

nata nastavljeno je uz obiteljski stol i blagovanje pripremljene okrepe domaćina susreta. Sportska natjecanja doprinijela su izgradnji natjecateljskog duha, koji priznaje poraz i prihvaća pobjedu te potiče kvalitetnu igru poštujući pravila i razvijajući profinjenost sportskoga natjecateljskog programa. Pobjednici u nogometu su bili ministranti iz Molva, drugo su mjesto osvojili ministranti iz Splita, a treće ministranti iz Vinkovaca. Svi su primili zaslužene nagrade: pehar, medalje, diplomu i uvijek dobrodošlo jedno malo, ali lijepo iznenađenje.

BUDUĆI CRESKI SVECI

Velikim dvogodišnjim projektom »Budući creski sveci«, koji se provodi u Osnovnoj školi Frane Petrića u Cresu, javnosti se žele približiti životi dvoje slugu Božjih, rođenih Cresana: benediktinke Giacomo Giorgije Colombis i konventualnog franjevca Placida Cortesea. Nositeljice projekta su vjeroučiteljice Dubravka Buničić i Ljiljana Filipas, a u realizaciju su se uključile i druge učiteljice te, naravno, benediktinke iz creskog samostana sv. Petra. Projekt je obuhvatio više od 80% učenika škole. — U ponedjeljak, 27. svibnja, raznolikim programom u višenamjenskoj dvorani škole predstavljen je prvi dio projekta, ove godine posvećen creskoj koludrici. Cilj projekta je upoznati njezin život i put svetosti, popularizirati njezin život i svjedočanstvo vjere prvenstveno među učenicima, ali i svim građanima Cresa, potaknuti na molitvu za proglašenje blaženom te upoznati benediktinski red i materijalnu baštinu samostana sv. Petra. — Sljedeće školske godine na sličan će se način obraditi život fra Placida Cortesea, franjevca iz Cresa, kojega su u Trsu mučili i ubili pripadnici Gestapoa, jer je za vrijeme Drugoga svjetskog rata pomagao izbjeglicama i Židovima.

ANTUNOVSKI HOD MLADIH

S petka na subotu »cijeli je Zagreb disao samo u jednom znaku«, a to je znak svetoga Antuna. Ovaj skroman čudotvorac iz trinaestoga stoljeća bio je

središte koje je okupilo oko šestotinjak mladih koji su sudjelovali na prvom »Antunovskom hodu« po ulicama Zagreba. I prije samog početka programa na Svetom Duhu, osjetila se jedna radosna i blagoslovljena atmosfera. Idući ulicom Svetog Duha mogli ste prethodno susresti veliki broj nasmiješenih, veselih, pričljivih i susretljivih mladih koji su se uputili prema crkvi sv. Antuna Padovanskog. Tamo je cijeli program započeo u 18 sati molitvom krunice Blažene Djevice Marije, a nastavio se krunicom sv. Antuna Padovanskog i svetom euharistijom koju je predvodio fra Roko Bedalov, župnik župe sv. Antuna Padovanskog. Uz njega, oko oltara su još bili fra Stjepan Brčina, fra Zdravko Tuba, fra Vladimir Vidović i jedan svećenik iz Labina. Odmah po završetku svete euharistije formirala se kolona mladih koja je bila spremna za polazak. Krajnji cilj ovoga hodočašća bilo je svetište sv. Antuna Padovanskog u Sesvetskim Selima. Samim time, cijeli Zagreb se želio povezati u jednu kompaktnu cjelinu koju grle ruke Sveca cijeloga svijeta. Na putu do Sesvetskih Sela mladi su zastali na Trgu bana Josipa Jelačića i u Dubravi, u crkvi Bezgrešnog Začeca BDM hercegovačkih fratara. Na Trgu bana Josipa Jelačića bila je upriličena kratka predstava, koju su animirali mladi iz evangelizacijske zajednice sa Svetoga Duha. Mladi su rasplesali i raspjevali trg, dok je fra Stjepan Brčina molio za one koju su tražili svećenički blagoslov. Nakon toga mladi su nastavili putem Draškovićeve pa sve do Maksimira i Dubrave, gdje je u crkvi hercegovačkih fratara bila organizirana molitva večernje u čast sv. Antuna. Okrijepivši se, fra Zdravko Tuba je započeo molitvu krunice, a mladima su bile podijeljene svijeće koje su upalili i radosno nosili u prekrasnoj lipanjskoj noći. Negdje oko jedan sat nakon ponoći »Antunovski hod« je stigao do svojeg kraja. Tamo je hodočasnike dočekaao velečasni Antun Sente st., koji je odmah po ulasku u crkvu blagoslivljao hodočasnike. Nakon pjesme i pozdrava uslijedilo je euharistijsko klanjanje koje je animirao Petar Buljan s grupama Amorose. Po završetku klanjanja, uslijedila je lijepa okrepa. Mladima je bio omogućen povratak autobusima do Dubrave. Zahvalni svetom Antunu, očekuje se nastavak ove prekrasne inicijative.

Katolički portal Bitno.net donio je opsežan osvrt, iz kojega izdvajamo: »Sudionici hoda su pokazali dostojanstvo mladih koji mole, koji svjedo-

če, koji su otvoreni Bogu i Njegovu djelovanju u njihovim životima. Pokazali su zajedništvo i povezanost, otvorenost i radost, pokazali su da mladi imaju perspektivu i da nisu izgubljeni prepoznajući u Isusu Onoga koji je Njihov Put, Cilj, Istina, koji im otvara putove u budućnost i daje jasnoću puta. 'Božji Duh čini čuda u Crkvi i po Crkvi, nama njezinim krhkim članovima. Njegova su čuda uvijek dijelom vidljiva jer ono što Bog stvara u srcu svakoga čovjeka znano je samo Njemu, često nepotpuno i samom čovjeku. Imajući ovu stvarnost pred sobom teško mi je potpuno odgovoriti na pitanje kako je bilo? To znaju sudionici Hoda, to znaju oni koji su promatrali Hod kao prolaznici na našim ulicama ili pratili Hod preko naših objava. S druge strane, ne mogu ne reći da ne vidim da je bilo odlično! Prvi Antunovski hod kojim smo željeli uči-

niti nešto više za naše mlade, za naše župe i grad bio je blagoslovljen prisutnošću mladih koji su se uključili svim srcem, kako to mladi znaju i mogu', kaže fra Stjepan Brčina i nastavlja: 'Organizirajući Antunovski hod i sudjelujući u njemu prepoznao sam sve ovo na licima sudionika, osjećao sam snažan zagovor sv. Antuna, skromnoga sveca koji uvijek donosi u naručju Isusa, pokazuje na Njega i upućuje na Njega. Tako je bilo i ove večeri. Hvala Bogu na daru Antunovskog hoda! Vjerujem da je ovo početak puta na kojem ću s mladima odgovarati Božjim poticajima i otvarati nove trenutke u kojima će mladi pronalaziti smisao svojega života i u kojima će njihova srca pronalaziti Boga koji je u Njima i s Njima. Hvala svim sudionicima, volonterima... mojoj subraći i svim svećenicima, završio je fra Stjepan«.

kulturološki pabirci

ŠIBENIK: PUT LJUBAVI

Pjesma »Put ljubavi« u osnovi ima prerađeni tekst postaja Križnoga puta te u tom smislu opravdava svoj naziv. Zbog tematike koju obrađuje pjesma je malo dužeg trajanja od uobičajenog trajanja pjesama. U izvedbenom dijelu pjesma je nastala spajanjem dvaju zborova: »Vespere« — zbora mladih sv. Frane u Šibeniku i »Ansambla Kolbe« iz Zagreba. Zbog svoje izrazito vjerske tematike i nadahnuća pjesma je prvenstveno namijenjena vjerskim radio i TV-postajama. Pjesma međutim raste i razvija se od klasičnog orkestralnog dijela koji postupno raste i dospijeva u popularni rock-izričaj te u tom smislu može privući zanimanje i svih ostalih ljubitelja glazbe. Prema portugalskoj korizmenoj pjesmi »A morrer crucificado« stihove je s portugalskog prevela Marina Ljubić. Premijera je održana početkom Korizme u šibenskoj crkvi sv. Frane.

NASTUPI ANSAMBLA KOLBE

U subotu, 16. ožujka 2019. godine, članovi poznatog ansambla »Kolbe« iz Zagreba hodočastili su u Marijansko svetište u Ilači, u čijoj su kapelici slavili svetu misu. Iste večeri Ansambl je gostovao u Vinkovcima te u Gradskom kazalištu »Joza Ivakić« izveo prvi hrvatski autorski mjuzikl o životu svetog Antuna Padovanskog pod nazivom »Svetac svega svijeta«. I od tog dana izveli su bezbroj priredaba, o kojima se redovito izvještavalo na provincijskom portalu i internom provincijskom biltenu INFO. Dovoljno je zabilježiti da su dosad ovaj mjuzikl mladi iz »Kolbea« u godinu dana izveli 35 puta: od Vinkovaca, Vukovara, Splita, Visa, Varaždina, Šibenika, Zagreba i nekih drugih mjesta. U njihovu pamćenju zasigurno najdublje je zasijećano sjećanje na Split, gdje su u sklopu manifestacije Dana kršćanske kulture, na samu Cvjetnicu ove godine, u splitskom Hrvatskom narodnom kazalištu u prepunoj dvorani dva puta za redom izveli svoj hit-mjuzikl »Svetac svega svijeta«. I baš pred

gostovanje ansambla »Kolbe« u Split, objavljen je vrlo atraktivan katalog velikog formata, na 24 stranice, koji predstavlja ovo djelo, njegove stvaratelje i izvođače. Za splitsku i ostale izvedbe.

PETI FESTIVAL KRŠĆANSKOG KAZALIŠTA

Dana 23. svibnja 2019. godine u 20 sati svečano je otvoren »polujubilarni« peti Festival kršćanskog kazališta u prepunoj Dvorani svetog Franje na zagrebačkom Svetom Duhu. Publiku je pozdravio novi ravnatelj Festivala, fra Vladimir Vidović, ujedno i glavni urednik Veritasa — Glasnika sv. Antuna Padovanskoga, koji je od ove godine izvršni organizator Festivala. Fra Vladimir Vidović pozdravio je nazočne, među kojima je bio i izaslanik gradonačelnika Grada Zagreba, gosp. Dan Đaković i predstavnici Slovenske provincije sv. Josipa. Fra Vladimir je poželio dobrodošlicu festivalskoj publici, istaknuvši kako se Festivalom kršćanskoga kazališta žele potaknuti i drugi da stvaraju kazališna djela jer se trud i rad u službi istine i ljubavi uvijek isplati, istaknuo je te na koncu zahvalio suradnicima Festivala i Veritasa, Ansamblu Kolbe, Hrvatskoj provinciji sv. Jeronima franjevac konventualaca te Ministarstvu kulture RH, pozvavši prisutne na sve predstave i programe ovogodišnjega Festivala. Uslijedila je izvedba mjuzikla »Svetac svega svijeta« Nine Škrabea i Branka Barduna u izvedbi Ansambla Kolbe. U ovome jedinstvenom projektu sudjeluju etablirana imena na području glazbene i dramske umjetnosti. Cjelokupni projekt je volonterski i predstavlja velik doprinos novoj evangelizaciji putem kazališne umjetnosti. Festivala je publika prepoznala sve spomenute karakteristike ali i umjetničku vrijednost izvedbe te oduševljeno reagirala i ansambl nagradila višeminutnim, snažnim pljeskom. -Festivali program nastavljen je u petak u 20 sati uz Večer u čast Rajmunda Kuparea, hrvatskoga dominikanca, književnika, esejista, pjesnika, dramatičara, estetičara, sveučilišnog profesora i akademika, u sklopu koje je prof. dr. sc. Sanja Nikčević ugostila umjetnike koji su razgovorom te glazbenim i dramskim sa-

držajem predstavili bogat Kupareov umjetnički opus. — Tijekom subotnjega jutra održana je radionica na temu »Dramske igre, vježbe i tehnike u nastavi katoličkoga vjeronauka«, namijenjena vjeroučiteljima i odgojiteljima u vjeri, pod vodstvom Nataše Roginek. U subotu navečer program je otvoren predstava »Rita« Dramske sekcije Videki KUD-a Marof, a nastavljen izvedbom oratorija »Marija Pomoćnica«, skladatelja Brune Vlaheka. Oratorij je nastao prema dramskom tekstu Kristine Gavran, dok je stihove prilagodila Ksenija Sanjković, a izvode ga članovi zborova i orkestra Župe Marije Pomoćnice iz Zagreba, pod dirigentskim vodstvom Edija Vugrineca i u režiji Teje Agejev. — Posljednjega dana Festivala, u nedjelju u 10,30 sati, najmlađu su publiku uveselile dvije predstave. Prva je igrokaz »Sveci zdravoljupci«, koji je izvela dramska sekcija Mali prijatelji misija, te predstava »Zemlja Čudesa« Nine Škrabea u režiji Klementine Škrabe i izvedbi Kazališta Škrabe. Uoči posljednje izvedbe, održan je program »Sjećanje na Vikija Glovackog«, uz ugostovanje poznatog redatelja Vladimira Gerića. Festival su u večernjim satima zatvorili članovi Frame iz Posušja predstavom »Dvije majke«, nastalom prema tekstu s. Ines Vujice, u režiji fra Joze Hrkaća.

Peti festival financijski su podržali Ministarstvo kulture RH, Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca, Samostan Svetoga Duha, Župa sv. Antuna Padovanskoga, a medijski su pokrovitelji bili Hrvatska katolička mreža, Bitno.net, Laudato, Radio Marija i Presscut.

PRIZNANJE UZ 25. GODINA »APOSTOLA BEZGREŠNE«

Hrvatsko društvo katoličkih novinara dodijelilo je priznanje za 25 godina izlaženja lista »Apostol Bezgrešne«. Nagrada je dodijeljena na 53. Svjetskom danu sredstava društvenih komunikacija, 31. svibnja 2019. u dvorani »Bl. Alojzije kard. Stepinac« na Hrvatskome katoličkom sveučilištu u Zagrebu. U najavi je voditeljica programa istaknula: »Apostol Bezgrešne je glasilo članova Vojske Bezgrešne u Hrvatskoj. Ovim podsjeća-

mo kako se nalazimo u godini u kojoj se slavi 125 godina od rođenja sv. Maksimilijana Kolbea, koji se posebno istaknuo u apostolatu putem tiska. U vrijeme prije Drugoga svjetskog rata on je glasilo u kojem je promicao marijanske teme tiskao, za tada, ali i za naše vrijeme, u golemoj nakladi. Naš 'Apostol' je na tom tragu, promiče marijanske teme te posadašnjuje one rekli bismo kolbeovske.« O. Zdravko Tuba, kao današnji urednik »Apostola Bezgrešne«, primajući priznanje je uzvratio: »Zahvaljujem svim urednicima i suradnicima koji su tijekom ovih 25 godina redovito, gorljivo i svim srcem pripremali glasilo članova Vojske Bezgrešne. Zahvaljujem svima područnim koordinatori- ma, duhovnim asistentima, mjesnim bratstvima i članovima V.B. koji su svojim tekstovima doprino- sili bogatstvu sadržaja 'Apostola Bezgrešne'. Hvala upravama Hrvatske provincije sv. Jeronima franje- vaca konventualaca, koje su tijekom 25 godina po- državale i pratile izlaženje ovoga glasila!«, završio je o. Zdravko Tuba, nacionalni asistent M.I. — V.B. i urednik »Apostola Bezgrešne«.

ŠIBENIK I SPLIT: KATALOGIZACIJA KNJIŽNICA

U četvrtak, 6. lipnja ove godine, na inicijativu fra Vladimira Vidovića, provincijskog povjerenika za skrb o kulturnom blagu, i fra Ljudevita Mara- čića, provincijskoga knjižničara i arhivara, u ši- benskom samostanu sv. Frane održan je dvosatni sastanak upriličen radi izviđanja mogućnosti digi- talne katalogizacije bogate šibenske knjižnice. U tu svrhu s dvojicom subraće iz Zagreba su doputovali gosp. Juraj i Fila Lokmer, braćni par, koji godina- ma stručno djeluje na uređivanju i katalogiziranju knjižnica Franjevačke provincije sv. Ćirila i Meto- da u Zagrebu. Svoje bogato iskustvo ponudili su i našoj Provinciji, te je stoga pod njihovim stručnim vodstvom i održan spomenuti sastanak, na koje- mu su iz Šibenika sudjelovali: gosp. Vilijam Lakić, dipl. knjižničar i ravnatelj Gradske knjižnice »Juraj Šižgorić«, i Karmen Krnčević, viša knjižničarka- katalogizator (specijalistica za staru knjigu) u istoj ustanovi. Prisustvovala su i naša braća iz Šibeni-

ka (fra Iva Bradarić, fra Augustin Kordić i fra Ivan Penava), kao i dvojica iz Splita (fra Martin Jaković i fra Josip Ivanović). Na sastanku su se čuli razni prijedlozi kako bi i šibenska, a isto tako i splitska knjižnica, svojim katalogiziranjem internetskim putem omogućila uvid u svoje blago, a preko pro- vincijskog umreženja putem »Unibisa« bila dostu- pna i izvan hrvatskih granica. Uočene su i teško- će (kadrovske i financijske), ali ne i nepremosti- ve naravi. Možda bi se moglo natjecati za pomoć europskih fondova, iz kojih su neke franjevačke knjižnice već i dobile obilatu financijsku podršku. A postoje i neke druge slične ideje.

Dan kasnije, 7. lipnja, bez naše braće iz Zagreba, kao i one iz šibenskog samostana, sličan sastanak održan je u dopodnevnom satima pri samostanu sv. Frane u Splitu. Nazočili su: fra Martin Jaković, gvardijan, Fila Bekavac-Lokmer, mr. sc. Dubravka Dujmović, Juraj Lokmer, gosp. Branko Jozić. Na- kon upoznavanja i uvodne riječi fra Martina, Du- bravka Dujmović je predstavila kolegu Branka Jo- zića, koji sada radi u »Marulianumu«, a 1995. godi- ne je kao zaposlenik Sveučilišne knjižnice u Splitu katalogizirao njihove inkunabule i Zbirku »rara« (16. st.) te organizirao i postavio izložbu »Sakralna tiskana knjiga«. Fila Bekavac-Lokmer je zatim pri- kazala budući sustav zajedničkog kataloga knjižni- ca Provincije sv. Jeronima franjevac — konventu- alaca primjenom knjižničnog programa »Crolist« i s kolegom Jozić raspravila neke njemu manje poznate detalje, jer zajednički katalog je ipak svo- jevrsta novost. Pitanja organizacije rada kao i na- knade za rad ovaj skup nije uspio raspraviti, već je to ostavljeno da nakon potpisivanja ugovora Pro- vincije s »Crolistom« i instaliranja pristupnih pro- grama, koje će izraditi gospođa Bekavac-Lokmer, o tome se potom dogovore gosp. Jozić i gvardijan, fra Martin, što su i prihvatili. Izmijenjeni su kon- takti i dogovoren susret tijekom srpnja, odnosno početkom kolovoza. Sudionici sastanka potom su posjetili i razgledali knjižnicu, o kojoj je više riječi rekao fra Damjan, koji ih je informirao i o preselje- nju arhiva u drugi prostor. Kao što je bilo vidljivo, na postojećim policama i u vitrinama ima dosta slobodnog mjesta, a knjižni fond nije velik. Po pro- cjeni stručnjaka, uz intenzivan rad to sve može biti dogotovljeno za godinu, a najviše za dvije godine, ovisno o ritmu rada i samoj građi. Ima dosta, i to starije građe, koju bi valjalo sada najesen prijaviti

Konzervatorskom odjelu u Splitu da Ministarstvo kulture podmiri troškove za restauraciju, što oni redovito isplaćuju (odobravaju). Na kraju sudionici su posjetili i muzej, koji ih je svojim sadržajem ugodno iznenadio. Velika opasnost je vodovodna cijev u zidu prostorije muzeja, koja vlaži i pitanje je vremena kada će puknuti, te je opće mišljenje da bi u taj prostor trebalo svakako ugraditi uređaj za apsorpciju vlage. Nabavu toga uređaja Ministarstvo kulture preko nadležnoga Konzervatorskog odjela bez pogovora plaća (odobrava).

PREDSTAVLJENA NOVA KNJIGA FRA STANKA

U samostanu Svetog Duha u Zagrebu 11. lipnja predstavljena je knjiga »Čovječe, što si bez svojih identiteta?« autora fra Stanka Duje Mijića u kojoj je predstavljen, kako je u samom podnaslovu napisano, zbir autorovih promišljanja napisanih za »Pučke misije — Devetnice — Propovijedi — Predavanja po dobnim skupinama«. U knjizi i preko već navedenih podnaslova, autor donosi svoja iskustva koja je stekao kroz pastoralno djelovanje te svoje brojne zaključke koji su doneseni na temelju dugogodišnjeg rada. U predstavljanje knjige uveo je fra Vladimir Vidović, uime nakladnika Veritasa — Glasnika sv. Antuna Padovanskoga, te napomenuo kako je izrazito zadovoljan zbog izdanja knjige koja je plod jednog redovnika i svećenika s dugim iskustvom. »Knjiga je izrazito zahtjevna po sadržaju koji objašnjava, no preporučljiva je svakome, te obuhvaća sve one koji žele znati više«, pojasnio je o. Vidović. Na predstavljanju knjige sudjelovao je i fra Bojan Rizvan, župnik župe Presvetog Srca Isusova u Zadru koji se kratko osvrnuo na knjigu i temu koju ona obrađuje. Fra Bojan je istaknuo kako su dijalog i komunikacija »mjesto gdje možemo pronaći svoj identitet jer sebe otkrivamo kroz druge i po drugima... Trebamo se približiti Božjoj riječi kako bismo ušli u srž svojih identiteta«, napomenuo je fra Bojan te dodao: »Ako ne znamo čiji smo, izgubit ćemo se«. Za kraj publici se obratio i autor fra Stanko Duje Mijić koji je istaknuo da su temelji identiteta Bog i obitelj, također

i teme koje se u društvu najčešće psuju te napadaju. »Bez tih identiteta nema pravog čovjeka jer je i sam čovjek temeljno napravljen za ljubav, odnosno za žrtvu drugima«, zaključio je autor. (Podsjećamo, na kraju, da je fra Stanko dosad objavio preko deset knjiga, izazovnih naslova: »Istinom do čovjeka — Kristoterapija«, »Hrvatska do pakla i natrag«, »Exempla trahunt — primjeri privlače«, »Žena — Božja čestica«, »Čudo Božje, zvano čovjek«, »Čovjek do pakla i natrag«, »Otkriće života poslije života«, »Sotonska gripa«, »Poezija koja se ne pjeva«, »Duhovne vježbe«, »Što primiste... dajte!«.)

PULA: IZLOŽBA »HRVATSKI SVECI I BLAŽENICI«

U pulskom samostanu sv. Frane, u staroj gotičkoj Kapitularnoj dvorani, u petak, 14. lipnja o. g., porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša otvorio je izložbu »Hrvatski sveci i blaženici«. O izložbi su govorili gvardijan samostana fra Đuro Hontić i akademski umjetnik David Ivić, a glazbene momente realizirali doc. art. mr. art. mezzosopran Sofija Cingula i akademski glazbenik kantautor Bruno Krajcar, glavni urednik Radio-Pule, veliki prijatelj i redoviti posjetitelj naše crkve. Riječ je o izložbi likovnih djela, portreta hrvatskih duhovnih velikana, čiji su autori: Branimir Dorić, Maja Vidović, Josip Botteri Dini, Ana Marija Botteri, Hrvoje Marko Peruzović, Anto Mamuša i Ivana Čavar. Ovo je retrospektiva dosadašnjih izdanja manifestacije »Dani hrvatskih svetaca i blaženika«, koja se od 2009. godine održava u Križevcima. Oblikovao ju je i postavio likovni kritičar Stanko Špoljarić. Nakon Križevaca, izložba je dosad postavljena u Nacionalnom svetištu sv. Nikole Tavelića u Šibeniku, u Samostanu bl. Augustina Kažotića na zagrebačkoj Peščenici te u Samostanu sv. Leopolda Bogdana Mandića u zagrebačkoj Gornjoj Dubravi. Tijekom ovog ljeta ostaje dostupna u pulskom Samostanu sv. Franje. Originalna postava izložbe obogaćena je naknadnim portretom bl. Otona iz Pule, čiji zemni ostaci počivaju u toj samostanskoj crkvi, te portretom našega

najmlađeg blaženika, bl. Miroslava Bulešića, koji je u ovom samostanu obavio duhovne vježbe pred svoje ređenje. Za realizaciju izložbe, kao i dosad, najviše su zaslužne dr. sc. Tanja Baran u ime Udruge »Dr. Stjepan Kranjčić« te mr. sc. Ksenija Abramović u ime Sakralne galerije »Laudato«, a ovom prigodom suorganizator je Samostan sv. Franje u Puli.

UKRATKO

- 25. travnja u Padovi bilo je svečano predstavljanje internetskog portala posvećenog širenju informacija, poznavanja i događanja vezanih uz slugu Božjega fra Placida Cortesea (www.padreplacidocortese.org). Tog dana najprije je u dvorani samostana sv. Antuna održana svečana komemoracija s više predavanja o fra Placidu, potom je Paolo Damosso iz Torina predstavio novi portal isključivo posvećen creskom mučeniku i nadamo se skorome blaženiku. Doznajemo da će na portalu uz talijanski službeni jezik biti i hrvatski i slovenski. Svečanost je nastavljena euharistijskim slavljem u bazilici, da bi se sve završilo emotivnim susretom i molitvom kod ispovjedaonice gdje je službovao fra Placido prije svojeg uhićenja i herojske smrti. Kao zanimljivost vezanu uz isti dan, kada se u Italiji slavi i Dan oslobođenja, valja spomenuti da je predsjednik Italije, koji je lani posmrtno podijelio fra Placidu Zlatnu medalju za civilne zasluge, ove godine na proslavi ovoga državnog praznika u Vittoriju Venetu ponovno istaknuo primjer fra Placida u svojem službenom govoru na središnjoj proslavi praznika.
- U utorak, 7. svibnja 2019. godine u »Dvorani Antonio« u Župi sv. Antuna Padovanskoga predstavljeno je hrvatsko izdanje knjige rumunjskog autora Alexandra Suceu »Okrvavljeni ljljan« o novoj rumunjskoj blaženici Veroniki Antal. Knjigu je izdao Veritas — Glasnik svetoga Antuna Padovanskoga, a predstavili je fra Teofil Petrisor, rumunjski provincijal rodnom iz mjesta nove blaženice, fra Zdravko Tuba, nacionalni duhovni asistent Vojske Bezgrešne i fra Vladimir Vidović, glavni urednik Veritasa — Glasnika sv. Antuna Padovanskoga. Na predstavljanju su bili još prisutni fra Josip Blažević, provincijalni ministar, i fra Miljenko Hontić, generalni asistent u Rimu. Ova rumunjska mučenica djevičanstva, vezana i uz našu Rumunjsku provinciju, pripadala je Franjevačkome svjetovnom redu i Vojsci Bezgrešne, pa je njezin životopis (94 stranice) posebno preporučiv članovima Frame, kao i V.B.
- Povodom manifestacije »Noć knjige 2019.«, kojom se već osmu godinu obilježava Svjetski dan knjige i autorskih prava, nakladnička kuća »Znanje«, u suradnji s portalom za knjigu i kulturu čitanja »Moderna vremena« i Prvom gimnazijom iz Zagreba, i ove je godine organizirala natječaj pod nazivom »Ja sam pisac«. Tema natječaja bila je »Omiljeni lik u mojoj priči«, a podrazumijevala je da autor posudi svoj omiljeni lik iz njegove originalne priče/romana i smjesti u novu vlastitu priču. Natječaj je objavljen 12. ožujka 2019. godine, a stručni žiri odabrao je deset finalista, među kojima su se istaknule četiri pobjedničke priče. Prvo mjesto radom »Smrt Leona Glemбая«, osvojio je učenik/maturant Erik Matejak, iz Nadbiskupske klasične gimnazije u Zagrebu, a pod mentorstvom prof. Marine Čubrić. Ne treba podsjetiti da je Erik naš sjemeništarač i kandidat za ovogodišnji novicijat u Asizu, i da mu ovo nije prva spisateljska nagrada. Proglašenje pobjednika i dodjela nagrada autorima pobjedničkih priča održani su u KUC-u Travno, 17. travnja 2019. u 13 sati. Čestitke Eriku!
- Unatoč teškom kirurškom zahvatu obavljenom prošle godine, naš subrat fra Nikola Mate Roščić ne sustaje u svojem znanstvenom i publicističkom radu. U izdanju splitske »Crkve u svijetu« u prvom ovogodišnjem broju objavio je stručni rad potaknut navodnim senzacionalističkim otkrićem apokrifa »Judino evanđelje«. Njegov rad nosi naslov: Juda i Judino evanđelje, u: »Crkva u svijetu«, god. LIV (2019), br. 1, Split, str. 105-138.

- Pod predsjedanjem fra Ivana Karlića, pročelnika Hrvatskoga mariološkog instituta, na Blagovijest, 25. ožujka o. g., svečana proslava Dana HMI započela je najprije euharistijskim slavljem u crkvi sv. Martina, koju je predslavio fra Ivan, uz sudjelovanje dvadesetak članova HMI, a potom je u dvorani Katoličkoga bogoslovnog fakulteta predsjedao akademskom činu (predavanje i predstavljanje zbornika), da bi se slavlje završilo prigodnim domjenkom na istom Fakultetu. Inače više braće naše Provincije redoviti su članovi HMI (uz fra Ivana Karlića, fra Zdravko Tuba, fra Ljudevit Maračić, fra Milan Gelo...)
- Fra Ljudevit Maračić je u rovinjskom zborniku »Atti del Centro ricerche storiche« ovih dana, na talijanskom jeziku, objavio u ovom godišnjaku svoj deseti rad na temu istarskog dijela naše Provincije sv. Jeronima: »L'amministrazione finanziaria della Provincia di san Girolamo in Dalmazia (1632-1822), Atti, CRS, vol. XLVIII, 2018, p. 345-382, u kojemu opisuje financijsko poslovanje u našoj Provinciji, posebno u Istri, na temelju našeg arhivskog gradiva objavljenog u svescima »Povijesni arhiv«.
- U danima pred Cvjetnicu crkva sv. Antuna na Svetom Duhu u Zagrebu bila je poprište dvaju različitih scenskih izvedbi križnog puta. U četvrtak, 11. travnja nakon večernje svete mise brojni mladi sudjelovali su ili pratili scenski križni put, izveden u modernoj verziji, uz blagi glazbeni ugođaj, a dan kasnije, u petak, prije večernje svete mise članovi pastoralnog i ekonomskog vijeća župe izveli su tradicionalni križni put u scenskoj izvedbi, koja već postaje prava tradicija naše zagrebačke crkve. Iste večeri, nakon svete mise, više klapa izvelo je razne korizmene napjeve, u sklopu programa »Pasi-onska baština« u Hrvata.
- Fra Zlatko Vlahek u Rimu je, kako javlja o Provincijal s Kapitula, 22. svibnja na Papinskome liturgijskog institutu sv. Anzelma maestralno

obranio *Lectio Coram* na temu »L'evoluzione del concetto 'fideliter' nella traduzione dei testi liturgici: da 'Sacrosanctum Concilium' a 'Liturgiam Authenticam'. Fra Zlatko je time okončao drugu fazu za doktorat te sada ulazi u treću, završnu i posljednju.

- U srijedu, 8. svibnja o. g., u prostorijama Uredništva Veritasa održana je popodne druga redovita sjednica Uredničkog vijeća, na kojoj je usvojen zapisnik prethodne sjednice i iznijet osvrt raznih članova na proteklo razdoblje, posebno u vezi s izlaženjem i sadržajem mjesečnika, organiziranjem hodočašća, izdavanjem knjiga i sličnog materijala, nastupom Ansambla Kolbe, organiziranjem Festivala kršćanskoga kazališta i slično. Iznijete su i neke nove teme za list kao i imena suradnika. Sjednica je potrajala dva puna sata, a završena je ugodnim druženjem i biranom večerom.

NAJAVA

U Zagrebu će se (na Svetom Duhu) od 16. do 19. rujna održati Dani Trajne formacije, posvećeni komunikacijskim vještinama i umijeću javnog nastupa; seminar obuhvaća predavanja (teoretski dio: prof. dr.sc. Božo Skoko, dr.sc. Igor Kanižaj, doc. dr.sc. Danijel Labaš, Ivica Šola...) i praktični dio (sazivanje konferencije za novinare, davanje priopćenja, intervju za TV...). Sudionici će imati prigodu pojedinačno nastupiti pred kamerama vrhunskih stručnjaka koji će svakome pojedinačno ukazati kako mogu poboljšati nastupe i na što trebaju pripaziti. Trajna formacija obvezatna je za svećenike do 10 godina ređenja, ali zbog aktualnosti teme pozivamo svu braću da se uključe i što prije prijave jer je broj sudionika ograničen.

naši pokojni

POKOJNI ROĐACI I PRIJATELJI

- Dana 18. ožujka 2019. u svojoj je 90. godini života, a nakon kraće bolesti, opremljena sakramentima umirućih blago je u Gospodinu preminula ZORKA CRNOGORAC, rođ. Mandurić, sestra našega subrata fra Paška. Pokopana je na mjesnom groblju Posušje-Ričina dana 20. ožujka 2019. Na pogrebu je sudjelovalo i nekoliko braće iz Zagreba i Splita. Pokojnoj Zorki pokoj vječni, a subratu Pašku bratska sućut.
- Na Blagovijest, 25. ožujka o. g., u 79. godini života, preminuo je ANTE VUJIĆ, brat našega subrata fra Jere. Ukop pokojnog Ante bio je u srijedu 27. ožujka u 14 sati na mjesnom groblju u Slakovcima. Uz vinkovačku braću sudjelovalo je više braće iz drugih samostana Provincije. Našem subratu fra Jeri izražavamo bratsku sućut, a pokojnika u molitvama preporučamo Božjem milosrđu!
- Dana 22. svibnja o. g. u Padovi je preminuo P. GIUSEPPE UNGARO, veliki karitativni djelatnik i dobrotvor naše Provincije, posebno u vrijeme Domovinskog rata. Uz pomoć tamošnjega Trećeg reda dopremio je u samostan sv. Franje u Pulu i u neka druga mjesta kamione karitativne i humanitarne pomoći. Doživio je vrlo visoku starost (nedostajalo mu je nekoliko dana do ispunjenja stote godine!). Iskrena zahvalnost za ono što je za života učinio, a Gospodin mu udijelio pokoj vječni!
- U ponedjeljak, 3. lipnja o. g., u Bistrici kod Jajca u 66. godini života, nakon teške i kratke bolesti, preminuo je Pejo KLARIĆ, otac našega subrata fra Željka. Sprovod pok. Peje bio je u srijedu, 5. lipnja u ranim popodnevrim satima na mjesnom groblju u Bistrici. Sudjelovalo je petnaestak naše subraće. U ime odsutnoga o. Provincijala, koji se nalazi na Generalnom kapitolu, i ostalih članova Uprave, fra Željku iskrena su-

ćut, a dušu pok. Peje preporučamo Božjem milosrđu i molitvama braće.

- U subotu, 8. lipnja o. g., u Njemačkoj je umro ŠIMO KARLIĆ (fra Mladen), rođen 1945. godine, stric našeg subrata fra Ivana Karlića. Umro je nakon dulje bolesti u Njemačkoj, gdje je kao hrvatski katolički misionar proveo puno godina. Pokop će se obaviti u rodnom Vođincima kod Vinkovaca, ali je točno vrijeme još nepoznato zbog procedure oko prijevoza pokojnikovih zemnih ostataka iz Njemačke u Hrvatsku. Fra Ivanu i njegovoj rodbini iskrena sućut i u ime odsutnoga Provincijskog ministra i ostale braće, uz molitvu Gospodinu da pok. Šimi bude milosrdan i udijeli mu pokoj vječni!

— — —

NOVE KONSTITUCIJE propisuju za pokojne:

72. § 1. Dobra je stvar i znak bratskog jedinstva da braća mole za pokojne, iznad svega za subraću, roditelje, prijatelje i dobročinitelje, na način da, zbog zajedništva koje postoji između svih Kristovih članova, pokojni prime duhovnu pomoć, a braća utjehu nade.

§ 2. Braća, kao znak bratskog zajedništva, koliko je moguće, neka sudjeluju na sprovodima subraće i na sprovodima roditelja subrata već prema provincijskim i kustodijskim statutima.

§ 3. Braća neka posjećuju i neka se brinu o grobovima subraće i neka stalno dopunjuju nekrologij, kako bi se držalo živo sjećanje na njih.

§ 4. U svakom bratstvu neka se mjesečno slavi jedna misa za pokojnu braću, rodbinu, prijatelje i dobrotvore, uz sudjelovanje sve braće. Tko ne može prisustvovati, neka obavi čine pobožnosti predviđene provincijskim i kustodijskim statutima.

§ 5. U mjesecu studenom, već prema mjesnim običajima, svako bratstvo neka se spomene pokojnih iz franjevačke obitelji: sva braća neka za njih slave liturgiju časova, a svi svećenici svetlu misu.

§ 6. Generalni, provincijski i kustodijski statuti neka pažljivo odrede ostale molitve za pokojne.

SJEĆANJE NA O. SREĆKA AUERA

(uz stotu obljetnicu izгона iz Cresa)

U godišnjaku »Tkalčić«, godine 2006., broj 10, str. 105-202. dr. Stjepan Kožul, dugogodišnji tajnik Zagrebačke nadbiskupije i vrstan istražitelj njezine prošlosti, detaljno obrađuje povijest Invalidskog doma i Zemaljskog zavoda za slijepe u dvorcu »Moslavina« kod Volodera, te na nekoliko mjesta ističe nesebično, uzorno služenje našeg fratra o. Srećka Auera, koji je ondje djelovao skoro godinu dana. Ovaj subrat, starijim naraštajima poznat kao zauzet, ali i strogi redovnik, poglavar i odgojitelj, nakon izгона fratara iz Cresa, najprije je proveo kraće vrijeme u tršćanskom zatvoru zbog navodnih političko-nacionalističkih provokacija, a kad je pušten na slobodu, pridružio se prognanoj subraći u Crikvenicu. Tadašnji provincijal, fra Jozo Milošević, želeći rasteretiti velik broj fratara koji su bili smješteni dobrotom ljubljanskog industrijalca Jana Pollacka u njegovoj crikveničkoj vili, poslao je neke svećenike na sjever, u Zagreb, gdje su se stavili na raspolaganje nadbiskupu Antunu Baueru. Ovaj je brzo nakon njihova dolaska u Zagreb, braći ponudio kapelu Svetog Duha i obližnje zemljište, bivše istoimeno groblje, s namjerom da podignu samostan i ovdje počnu pastoralno djelovati. Neki su počeli pomagati u župi sv. Blaža, a o. Srećko je, na prijedlog provincijala Miloševića i odlukom nadbiskupa Bauera privremeno dodijeljen kao duhovnik Zemaljskom zavodu za slijepe u zapuštenom dvorcu »Moslavinu« kod Volodera. Ondje je o. Srećko proveo nepunu godinu dana, nakon čega će ga poglavari premjestiti u Petrovaradin, gdje je fratriba, zaslugom đakovačkog biskupa Antuna Akšamovića, ustupljen bivši isusovački samostan i ponuđena pastoralna skrb u župi sv. Jurja.

Zaslugom dr. Ivana Armande, koji se među ostalim bavi i istraživanjem izгона naše braće iz

Cresa i susljednim posljedicama, upozoreni smo na nekoliko vrijednih i potresnih detalja koji u Kožulovu prilogu osvjetljuju duhovno-pastoralno zalaganje o. Srećka u nepunih godinu dana djelovanja u Domu za slijepe. Prenosimo samo neke odlomke, posebno važne za osvjetljenje lika i djelovanja našega subrata, rođenog 1890. u Bobovišću na Braču, a preminulog u Šibeniku 1967. godine.

(...)

Stanje u Invalidskom domu i Zemaljskom zavodu za slijepe u Moslavini 1921. godine, u vrijeme dušobrižnika franjevac konventualca Srećka Auera

Župnik iz Ludine Ivan Habijan...kao zamjenik dekana, obavio je dekanski pohod župi u Voloderu, u lipnju 1921. godine, na čijem području je i dvorac Moslavina s kapelom. Ondje je Invalidski dom i Zavod za slijepe osobe, s četverogodišnjom školom za slijepe. Ondje djeluje učiteljska služba i časne sestre sv. Križa. Duhovnik u Zavodu za slijepe u Moslavini je franjevac konventualac Srećko Auer.

Prigodom spomenute kanonske vizitacije, o. Srećko je zagrebačkom nadbiskupu Baueru podnio pisano izvješće o svojoj službi i stanju u tome Zavodu, a dostavio ga je preko Dekanatskog ureda Moslavačkog dekanata. Ovo je izvorna isprava, koja nam daje neposrednu sliku toga Zavoda i njegovih problema:

Preuzvišeni Gospodine. Lanjske godine (1920.) 3. oktobra dano mi je bilo, privolom duhovnog stola, da preuzmem dušobrižništvo u ovom zavodu za slijepe u Moslavini (Popovača). Ne znam, kojim riječima da opišem stanje u kom sam ga našao; svakako ako rekнем: da je bilo ispod svake kritike, ništa nijesam rekao. Zato prigodom prvog kanoničkog [kanonskog] pohoda ove župe — Voloder -, koga čini župnik Ludine u ime dekana, smatram se dužnim preko istog podnijeti podrobniji izvještaj.

Uzevši vlada u svoje ruke povjereništvo za socijalnu skrb, radione za odrasle slijepce, kojima je rukovodilo »društvo Sv. Vida«, pridružila ih je zavodu za odgoj slijepce djece u Zagrebu. Prve i druge bacila je u osamljenu zgradu (od Popovače dobrih 20 časaka). Tako da u toj zgradi danas žive preko 60 slijepaca, od 7 god. do 50, što djevojaka i djevojčica, a što dječaka — i već gotovih momaka. Žive, bez adaptacije zgrade po spolu i dobi, bez ikakva odjeljenja u vrtu i što je najgore bez ikakva pravilnika odobrena od vlade — do danas. Unutra je četverorazredna škola, kao i radiona za kefe i košare, ali tako da iz njih nikada neće biti života, koji će odgovarati toliko godišnjem radu nekolicine poslovođa i trošku same vlade. Jer je bez zapt, bez discipline, — jer prevladava njihova (pitomaca) volja, — jer se vlada oglašuje svim informacijama, koje dolaze iz ovog zavoda od kompetentnih osoba.

Navlastito vidim nehaj oko naobrazbe slijepih djevojaka — ko da im je suđeno zauvijeke ostati pod ovim krovom.

Da me se bolje shvati, moram reći: da pod upravom ovoga zavoda jest i vlasništvo od 150 jutara zemlje. Koli zavod toli dobro — jest u rukama jednoga čovjeka, pri izboru kojega vlada toliko ne pomišlja, hoću reći, ne gleda na njegove sposobnosti, pa stavlja i takve koji imaju više smisla za štale i svinjce, nego za zavod. Jasno je, kakvo je to odgajanje — kad i onaj, koji kao pedagog dolazi, biva obsjenut od koristi, koju može imati na polju, te je više zaokupljen radom na polju, nego odgojom u zavodu. Sto je još gorje iz bojazni da se pitomci ne bi s njima izjavili nezadovoljnima, daju im posvemašnju slobodu; a vlada ko da im u susret dolazi, ni odgovora ne daje opravdanim željama i zahtjevima učiteljstva. Stoga je u dobro razvijenom stupnju prkos i neposluš pitomaca, odgovaraju bez obzira i mogu se u svom vladanju izjednačiti djeci bez roditelja, najzapuštenijoj i najgorjoj...

Sve je to, veoma dobro poznato vladi i do danas nije dala u tom pogledu odlučne riječi. Kakav će poraz doživjeti roditelji, kad vide pred sobom male i velike divljake? — ne znam...

Mogu javiti da je ovih dana održana pouzdana skupština za organiziranje slijepaca i već su poslata pravila na vladu — odobrenja radi. Ali, ako bi vlada odbila pravila ili činila poteškoće u realiziranju osnova organizacije, ne preostaje drugo nego da

hrvatski episkopat baci svoj pogled i pruži svoju ruku, a katolički pokret otvori svoje tople grudi i stavi i njih u svoje veliko srce.

Za daljnje moje držanje očekujem informacije, koje molim da ih se pošalje preko dekana ili preko župnog ureda — Voloder.

Moslavina 24. VI. 1921.

O. Srećko Mo. Auer, konventualac,
dušobrižnik u zavodu za slijepce

Ovo izvješće, koje ujedno najavljuje i skori odlazak duhovnika Zavoda za slijepce u Moslavini, revnog Srećka Auera, dostavio je Dekanatski ured Moslavačkog dekanata 25. lipnja 1921. Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu na blagohotno daljnje uređivanje. Dopis je potpisao župnik iz Ludine Ivan Habijan, zamjenik dekana. Učiteljstvo, časne sestre i duhovnik žele pomoći pitomcima u Zavodu. Duhovnik Srećko Auer čvrsto se zauzima za odgojni pristup mladim invalidima i pitomcima, za organiziran život i za pravila koja treba potvrditi Vlada. Sve bi to unijelo više odgovornosti, rada i reda, ali pridonijelo i odgoju pitomaca. To bi obvezivalo i od Vlade imenovane »upravnike«, odnosno upravitelje Kr. Zemaljskog dobra (bivšeg vlastelinstva), koji su imali drukčije poglede na Zavod i neke svoje interese, različite od učiteljstva i duhovnika. Pače, neki od njih nisu voljeli u Zavodu nazočnost časnih sestara i osobito duhovnika, koji je kao samostalan i slobodan bio čvrsta potpora učiteljstvu u borbi za odgoj i prava pitomaca.

Odrasli slijepci i slijepa djeca poslali su dopis 5. srpnja 1921. Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu, na četiri stranice, pisane posebnom tehnikom izbušenih latiničnih slova, iz kojeg se vidi stanje u Zavodu, njihovo mišljenje o dušobrižniku Srećku Aueru i njihovo raspoloženje:

U slijepačkom zavodu u Moslavini, kako vam je sigurno poznato, namješten je kao dušobrižnik o. Srećko Auer. Nas su slijepce bacili u tu pustinju iz centruma Zagreba, da živimo ovdje osamljeni bez ikakve duševne hrane, bez da dođemo u doticaj s ljudima, koji bi nam podigli dušu i olakšali našu bijedu. Ali evo sreće iznenada! Lani u listopadu došao je o. Srećko Auer. Da, mi slijepi ne povjeravamo se tako brzo stranoj osobi. I mi (smo) promatrali našega novoga dušobrižnika izdaleka. Ali i doskora

se uvjerismo da taj čovjek ima osobitu ljubav i naklonost spram nas. Mi smo ostali zadivljeni i sretni. Latio se on odmah posla. Vidio je što nas tišti i boli i on, da nas pridigne, da nas upozna vanjskim svijetom — čita nam knjige, časopise, novine...

Pripovijeda nam što je sam doživio, iskusio. A nama nema veće od toga. A sada kad smo došli do spoznaje, da smo ljudi sposobni za život i djelovanje u ljudskoj zajednici... da si stvorimo organizaciju slijepih ... evo tko nam na tom putu pomaže, bodri, daje lijepe ideje nego naš otac Srećko Auer. On nas shvaća, razumije. Zna što nam treba, za to radi za nas neumorno. Mi smo uvjereni da ćemo pobijediti bude li nam ovakav čovjek u našoj sredini, u našem kolu. Ali zar da toliko trpi jedan slijepac, da mu se i ta duša otme. Evo čuli smo da nam odlazi naš otac. Zašto to mora biti... Zar nema za nas topla srca, zar nema smilovanja. Zašto nam se toga otima. Zašto? O, da bar nijesmo nikada osjetili plemenitu njegovu sklonost i ljubav spram nas. Ne bi sada osjetili bol i potištenost. Ali još ne gubimo nade. Na Vas, visoki naslove, obraćamo se i molimo — ostavite nam našeg oca... Da djelo započeto, a to je naša organizacija, i s nama svrši. A onda, ako baš mora biti, rasti ćemo se sa zadovoljstvom, a njega ćemo blagosliviti i spominjati dok bude slijepaca.

Duboko smo uvjereni da nas shvaćate, razumijete i da ćete nas uslišati i ostaviti našega o. Srećka Auera i nadalje u našoj sredini. To isto zamolili smo i njegovog provincijala.

Dušobrižnik u Zavodu za slijepce, franjevac konventualac Srećko Auer bio je dobar duh. Uz dušobrižnički rad, promicao je i intelektualni rast pitomaca, te osobito stvaranje organizacije slijepaca s pravilima te organizacije, koje treba potvrditi Vlada. To su štićenici Zavoda prepoznali kao svoje, te su željeli da još ostane u njihovoj sredini. Dakako, nesposobni i materijalnim probitkom zaokupljeni ravnatelji nisu dobrim okom gledali rad dušobrižnika i časni sestra u Zavodu. Njih nije zanimalo odgoj slijepaca. Zato štićenici žele da njihov dušobrižnik svakako ostane s njima, makar dok Vlada ne odobri njihov pravilnik. No, Srećko Auer već je 4. srpnja 1921. napisao dopis Nadbiskupskom duhovnom stolu. U njemu prisjeća na svoje imenovanje na tu službu predhodne godine. Prisjeća na svoje izvješće o prilikama u Za-

vodu, »a sada se zahvaljujem na povjerenju mi dušobrižničkoj dužnosti...«

Gornja pisma razmotrena su na sjednici Vijeća (konzistorija) Nadbiskupskoga duhovnog stola u Zagrebu 15. srpnja 1921. Vijećnik izvjestitelj sažimlje sve bitno iz njih i primjećuje da u takvim okolnostima nereda i nebrige u moralnom i materijalnom pogledu neće moći djelovati ni svećenik kao duhovnik Zavoda, a ni časne sestre koje ondje rade. One pogotovo neće ostati u tom zavodu bez dušobrižničke pomoći. Zato predlaže da se na temelju primljenih izvješća Srećka Auera javi Vladi, odnosno Povjereništvu za socijalnu skrb (a bilo bi radi kratkoće i bržega uredovanja, moжебiti zgodnije usmeno), da se je duhovnik Zavoda za slijepce u Moslavini odrekao službe zbog velikih nereda u Zavodu, pošto mladež ne dobiva niti dovoljno hrane, niti odijela, a niti imade reda. Ni sestre bez duhovne opskrbe tako isto u tome zavodu ne mogu ostati. Neka se vlada, odnosno socijalna skrb pobrine, da se ti neredi namah odstrane, ili smjesta neka socijalna skrb sama preuzme taj zavod u svoje ruke. Ujedno neka se zatraži od duhovnika Srećka Auera, da u Zavodu ostane još barem 14 dana, dok se ovo pitanje ne riješi. No, franjevac konventualac Srećko Auer javlja iz Moslavine 31. srpnja 1921., »da danas na večer ostavlja zavod za slijepce u kom je vršio dušobrižničku službu. Ostavku sam podnio pred mjesec dana, a svako uredovanje sa socijalnom skrbi prepuštam naslovu, glede ovog namještenja za ovaj zavod od velike važnosti...«

Nastavilo se traganje za prikladnim svećenikom, koji bi obavljao službu duhovnika u Zavodu za slijepce u dvorcu Moslavini. U međuvremenu su gojenci sljepačkog zavoda u Moslavini poslali 8. rujna 1921. molbu Slavnom Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu, u kojoj opisuju svoje stanje i potrebe: *Zacijelo je poznato slavnim Naslovu, da se naš Zavod nalazi reč bi u pustari. Socijalna skrb, koja je preuzela brigu oko našega Zavoda, slabo se brine, reč bi ništa, za procvat naše duševne kulture. Samom Zavodu posvećuje vrlo malo brige. Bacila nas u pustaru i tu stojimo poput drveta posječenog i bačenog posred puta, koje čeka da ga tko god ne podigne. Naš Zavod mjesto napredka, ide u nazadak. 25 godina, kako je osnovan naš Zavod [1896.], pa šta se polučilo? Upravo ništa. Na to socijalna skrb ne pomišlja. Neko vrijeme smo imali dobrog duhovnog*

pastira, koji nas je ostavio po nalogu svojih poglavara. Kasnije su otišle i časne sestre, jer u Zavodu nisu mogle udovoljavati svojim dužnostima. Sada smo kao stado bez pastira. Da ne gubimo duševnu utjehu i ne klonemo vjerom, najusrdnije molimo slavni Naslov, neka izvoli nastojati ukoliko je moguće da što prije dobijemo dobrog duhovnog pastira. Najdubljim počitanjem, o. Srećko Auer.

Nadbiskupski duhovni stol primio je gornju molbu slijepih pitomaca iz Moslavine 14. prosinca 1921. U onoj nestašici svećenika nakon Prvoga svjetskog rata, posebno u Zagrebačkoj nadbiskupiji, gdje je uzimao maha tzv. »reformni pokret«, nije bilo lako naći svećenika. Dakako, pitomci dobro zaključuju da se za takva mjesta služenja baš ljudi ni ne otimaju. Tu se traži idealizam i predanost apostolatu, a ne činovnički duh plaće, položaja, vlasti i osobnog promaknuća. Tu nam pozadinu otkriva i pismo franjevca konventualca Srećka Auera, bivšeg duhovnika u tom Zavodu, koji piše 14. prosinca 1921. iz Petrovaradina (Tvrđe) kancelaru Janku Barleu pismo sljedećeg sadržaja:

Vjerujući da se uvažavaju kod duh. stola sve molbe i vapaji slijepaca iz Moslavine, glede njihovog skromnog zahtjeva: da im isti providi svećenika; ipak neka mi je, preč. gospodine, dozvoljeno upravit Vama ovo par riječi.

Htio bih Vam kazati, da su opravdane njihove želje; ne samo stoga što je tuj smješteno 20 (dvadesetak) djece, nego i stoga što je uprava posve protivna da unutra bude svećenik. Držim, da bi radi posljednjeg, duh. stol morao smjestiti svećenika, makar ga plaćao iz svog fonda.

Drugi je razlog, da je učiteljstvo bez svećenika preslabo, kad hoće da istupi u korist slijepaca, jer uprava zavoda jest i uprava Kr. zemaljskog dobra

(zemljišta od 150 jutara), te se uvijek smatra višom od samog učiteljstva.

Imenujete li svećenika, on ulazi u svojstvu dušobrižnika, te je u stanju, da ugovara u svako doba sa upravom, a i kao član učitelj. zbora u sjednicama.

Tuj imade i dvadeset djevojaka, stanje kojih uvelike je ugroženo i nezaštićeno bez svećenika.

Ne znam u kojem je odnošaju duh. stol sa socijalnom skrbi, no svakako ne bi morao mirovati, dok bilo svojim, bilo uplivom uglednih u njemu prijateljskih osoba, ne odstrani dosadanju upravu.

Slijepi znadu, da im se hoće i duševni vid oteti, pa zato su toliko puta slali tople molbe a i energične proteste na povjereništvo socijal. skrbi, te i na samog Demetrovića, koji su im davali malu važnost radi respekta i veza.

Ako ljudi, koji su zadojeni kojekavim naukama, lako prelaze preko [onih] koji trpe; držim, da nas svećenike, baš taj razlog mora najvećma približiti.

Zato Vas lijepo molim, da ne prestanete se penjati od ličnosti do ličnosti dok im ne uberete tu »graničicu mira«. Primite uz duboko štovanje najiskrenije pozdrave od fra Srećka M. Auer, minorita...

Pismo razotkriva samu bit problema. Franjevac konventualac Srećko Auer je iskreni dušobrižnik, svećenik idealist, koji zna raditi s mladeži i želi pomoći šticienicima Zavoda i da Zavod ostvaruje svoju svrhu, a ne položajne i materijalne probitke pojedinaca ili skupine. Ispit je savjesti i samom vodstvu Nadbiskupije, s obzirom na shvaćanje svećeničke službe i poslanja Crkve. To je i posljednje njegovo javljanje u tom važnom problemu — smislu samoga Zavoda.

•

U ponedjeljak, 17. lipnja o. g., na svršetku 202. generalnoga kapitula Reda, papa Franjo primio je članove Generalnoga kapitula u zasebnu audijenciju, gdje ga je u ime Reda pozdravio novi generalni ministar, fra Carlos Alberto Trovarelli, a Papa se potom posebnim govorom obratio kapitularcima i cijelome Redu franjevac konventualaca.